

DARBININKAS

LIV NO. 53 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. TREČIADIENIS - WED., RUGPIŪTIS - AUGUST 20, 1969 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTU

Kinų - rusų susidūrimų priežastis gali būti Amerika

Kom. Kinijos sukelts aliar- mas, kad Sovietai vėl puldinė- ja Kinijos teritoriją Sinkiang- Kazachstano pasieny. Maždaug tose pačiose vietose, kur būta susidūrimų pereiną pavasarį. Po dviejų dienų tylėjimo (ir tai įtartinai), prakalbo ir Maskva. Tik nė viena pusė neprisipa- žįsta prie pirmojo šūvio — kal- tę verčia antrajai pusei. Apie aukas veik nekalbama, nes jų ir būti daug negalėjo, nes ki- nai tame pasieny kariuomenės neturi, tik silpną pasienio mi- liciją.

Paskutinis susidūrimas yra buvęs ten pat vos tik pasaulio komunistų suvažiavimui Mask- voje prasidėjus. Pirmasis šūvis galėjo būti tada Maskvos, nes tam suvažiavimui reikėjo turėti daugiau naujos medžiagos kaltinti Kiniją esant pasinešu- sias imperializmo keliu. Vaka- ruose taip ir buvo išsiaiškinta.

Ivykis buvo staigmena

Šį kartą panašus dalykas jau kiek nustebino, nes prieš ke- lias dienas abi pusės pranešė, jog Chabarovske nuo birželio vidurio vykęs rusų - kinų pa- sitarimas dėl plaukiojimo re- gulavimo pasienio upėmis (A- muro baseinas) pasibaigė pasie- kęs kai kurių susitarimų ir nu- tarta neilgtikus vėl susirink- ti. Vakariečiai buvo padarę iš- vadą, kad susidūrimų pasie- niuose nebelaikina.

Bet vieta reikšminga...

Susidūrimai vakariniame Ki- nijos gale vyksta maždaug toj vietoj, per kurią nuo Alma Atos -Semipalatinsko geležinkelio yra atvesta geležinkelio šaka iki Kinijos sienos (pradžia prie Balkašo ežero Kazachstane). To geležinkelio statyba buvo sutarta medaus mėnesio lai- kais, kada Maskva organizavo savo įsikūrimą Kinijoje. Rusai savo dalį greit pastatė ir pas- kutinę stotį pavadino Družba (draugystė), bet kinai suprato ir projekto pavojų (geležinke- lis atidaro rusams kelią į Ki- nijos vidurį ir urano rūdos laukus) ir savo dalies statyti

Užkalbino Maskvą dėl Berlyno

— Ar rusai pasirengę maži- ni įsitempimo priežastis Berly- ne? Tuo klausimu norėdami ką nors patirti, prancūzai, anglai ir amerikiečiai pasiuntė rusams laiškus, siūlydami visų keturių pusiau oficialius pasitarimus tam reikalui aptarti. Tuo pat metu, kai didieji tarsi, siūlo- ma ir abiejų Vokietijų vyriau- sybes paraginti pradėti pana- šaus pobūdžio pasitarimus.

Tą bandymą vakariečiai su- galvojo atsiminė, kad neseniai Sovietų Gromyko yra pasakęs, jog Maskva pasirengusi aiš- kintis dėl Berlyno su kitais Potsdamo sutarties dalyviais. Antras akstinas kalbėtis dėl Berlyno gali būti ir didelis Ru- sijos noras sušaukti Europos konferenciją naujai saugumo tvarkai sutarti. Bet daug vilčių neturime, kad Sovietai taip len- gvai pradėtų užleidinėti jau se- niai paimitas pozicijas. G Ber- lyno pozicija jiems svarbiau- sia iš svarbiausių. Vakariečiai ir laiką tam reikalui parinko labai blogą

Jos flirtas su Kinija ir satelitais — didžiausia Rusijos baimė

nepradėjo. Toje pat erdvėje yra ir Kinijos atominių ginklų bandymų įrengimai. Spėjama, kad ten gali būti slepiamos ir kai kurios Kinijos atominės bombos bei raketų smaigaliai.

Pereito pavasario susikirti- mai prie Ussuri upės Mandžū- rijoj Maskvai daug planų su- maišė ir daug pinigų bei dar- bo jėgos iš civilinės gamybos nutraukė į karinę, nes per tuos kelis mėnesius įvyko stip- rių karinių jėgų telkimai Sibi- re. Veik visi didesni aerodro- mai platinami naujais takais kariniams bombonešiams, Vla- divostike esą jau bent 100 po- vandeninių rusų laivų pože- miniuose bunkeriuose, rytiniai- me Mongolijos šone sustaty- tos raketos su atominiais smail- galiais. Prieš rusus stovinti kinų kariuomenė skaičiumi yra didesnė, bet ginklais ir susi- siekimo priemonėmis daug silpnesnė.

Jei karas užsidegtų pačiuose rytuose, rusams tiekimas suda- rytų daug problemų, todėl jiems daug patogiau, kad jis prasid-ėtų nuo Vidurio Azijos, jeigu jau jis pasidarytų neišvengia- mas. Apie tą karą yra daug

nuomonių. Iš Kinijos skleidžia- ma mintis, kad jis bus greit, nes Rusija jo būtinai norinti. Juo greičiau, juo jai geriau. Vakaruose niekas karo nenori, bet linkstama manuti, kad jis bus Azijoje, jeigu jis turi greit būti.

Priežastis — Washingtonas?

Paskutinio susidūrimo prie Sinkiang - Kazachstano sienos priežasties galima ieškoti ir paskutinėse Washingtono - Kremliaus varžybose Azijoje ir Europoje. Varžybų iniciatyva išėjo iš Washingtono.

Pirma, išvykdamas Azijon neva naujos doktrinos skelbti, prez. Nixonas padarė draugiš- ką mostą Kinijos link: atšaukė draudimą vykti į Kiniją moks- lininkams, studentams, gydyto- jams ir žurnalistams; iš užsie- nių grįžantiems amerikiečiams dabar jau leista atsivežti 100 dol. vertės kom. Kinijos gamy- bų prekių. Po poros savaičių paskelbta, kad norima JAV - Kinijos ambasadorių nutrauk- tų pasikalbėjimų atnaujinimo Varšuvoje ar kur kitur.

Antra, grįždamas iš Azijos, prez. Nixonas sėkmingai įsibro-

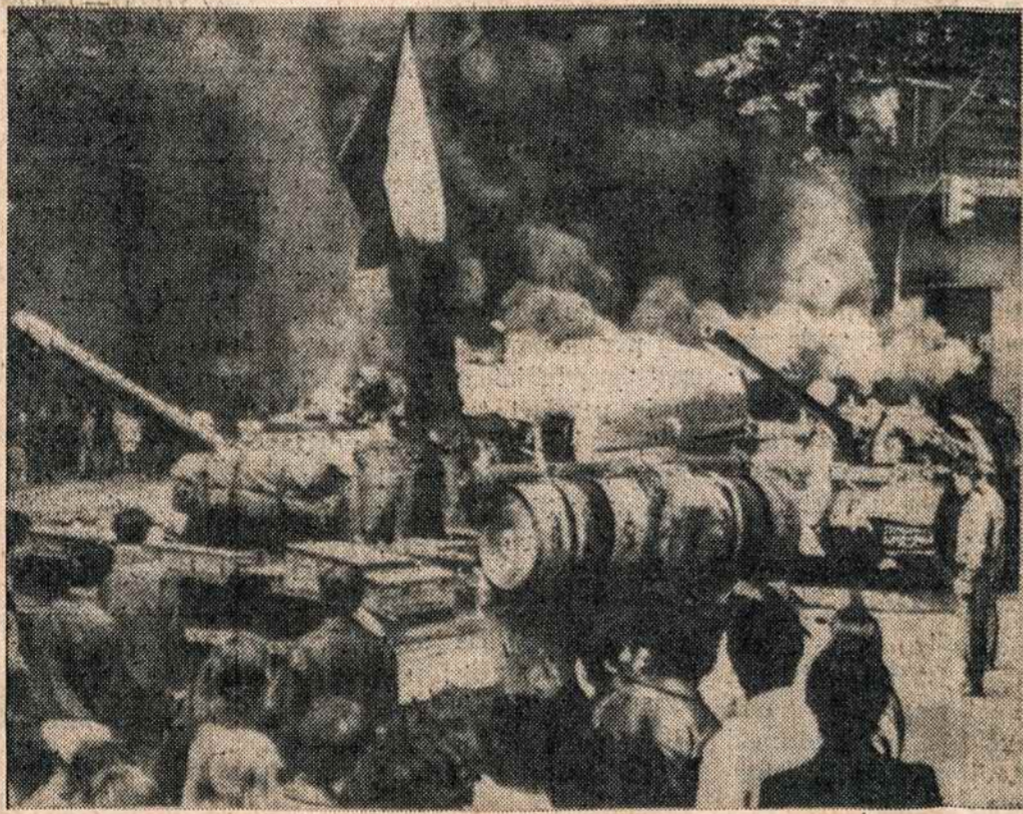
vė per Rumuniją į Rusijos kie- mą.

Derybų vėl nėra

Ką tai reiškia ir kur tai ve- da? — Kremlius turi surasti bent apytikrį atsakymą. Bet rei- kia laiko, kol pasiseks šiek tiek susivokti kaip toliau tvarkytis. Tam laikui laimėti ir padarytas mažas brudėjimas prie Kini- jos sienos, kad būtų pagrindo priminti Azijai, jog su ja su- sidėti pavojinga. Rugpiūčio 15 turėję prasidėti Rusijos - JAV pasitarimai dėl atominio rake- tinio ginklo išaldymo neprasidė- jo, nes Maskva pirmą nori bū- ti tikra, kad prez. Nixonas į jos kiemą daugiau nelandžios. Tos rūšies baimė Maskvai įva- rė pats prez. Nixonas, kai V. Vokietijos kanclerio K. Kiesin- gerio vizito proga buvo pasa- kyta, jog joki Maskvos priekaiš- tai negalės sulaikyti Wa- shingtono nuo draugiškų san- tykių plėtimo su R. Europos kraštais. Pagal iškšolinę Krem- liaus politinę dogmą, tokias in- tencijas turinti valstybė yra la- bai didelis Rusijos priešas.

Tokiame kontekste atsimin- tinos ir sustiprintos Rusijos

ČEKOSLOVAKIJOS OKUPACIJOS PIRMOSIOS METINĖS

Nepasiduodęs čekų studentas su tautine vėliava virš okupuojančių rusų tanko prieš metus

nė pasaulio komunistų suvažiavi- me Maskvoje, nė namie. Jis daugiau nieko nesako, tik kar- toja ir kartoja, kad Čekoslova- kijos interesai reikalauja tai- kos su Rusija. Todėl jis prašo tautą netriukšmauti, nes dabar tai labai pavojinga.

Spėliojama, kad Husakas bus išprievartautas okupacijos me- tinėse, kad tą dieną čekai - slo- vakai bus priversti dėkoti Ru- sijai už jų išgelbėjimą nuo "im- perialistų vergijos". Dar ši pir- madienį atsirado gandas, kad okupacijos metinių proga Če- koslovakija bus įjungta į Rusi- ją taip, kaip tai buvo padaryta su Lietuva, Latvija ir Estija.

Kaip tai begalima padaryti dabar, kada ir Rumunijos va- vodybė paskelbė atsiskaisanti sustingusių ir pasenusių dogmų ir eisianti "humaniškojo socia- lizmo" keliu? Kada visa Čeko- slovakiija dega pasyvios rezis- tencijos ugnimi? Nejaugi reikės dar kito tokio nusikaltimo so- vietinio režimo galui paskubin-

ti? Pogrindis Čekoslovakijoje yra didelis, ir tik jis galės padėti tą gėdos dieną išgyventi ramiai. Tautai duotos raštiškos instruk- cijos kaip tą dieną elgtis. Pa- grindinis dėmesys yra skirtas budrumui — saugotis provoka- torių kaip ugnies. Įtariama, kad maskviniai kvieslingai gali ban- dyti išprovokuoti antirusiškas demonstracijas, kad ta priedan- ga būtų galima paskui reikala- ti didesnių represijų. Pogrin- dis nuo šitokios politikos atsi- roboja. Pogrindis ragina savo nepasitenkinimą rodyti šitokiu būdu: rugpiūčio 20-21 boikotuoti viešojo susisiekimo priemo- nes, krautuves, teatrus, kinus, restoranus. Darbovietėse pra- šoma 12 val. nutraukti darbą 5 minutes.

Jei kas planuojama daugiau, apie tai spausdintais lapeliais nepranešta. Bet rusų ir Čeko- slovakijos kariuomenė bei poli- cija yra parengta prie masinių demonstracijų neprileisti.

Riaušės Ulstery — senų ginčų liekanos Britai už reformas, airiai nori skirtis

Belfastas. — Š. Airijos (kar- tais Ulsteriu vadinama) katali- kų ir protestantų vardu dabar vykstančios riaušės Belfasto ir Londonderry miestuose išsigi- mē į beprotybę, todėl nenorom skverbiasi mintis, kad kas nors čia siekia kitų tikslų, negu ka- talikų teisių su protestantais sulyginimo. Niekas, rodos, tai grovimo ir deginimo stichijai nevadovauja, tačiau diena iš dienos naktis iš nakties ji ple- čiasi planingai iš vienos mies- to dalies į kitą, viską pakeliui naikindama.

Kas tie "karžygiai"? Avan- garde televizijų kameros mato tik dūkančią jaunimą, daugiau- siai vidurinių mokyklų amžiaus. Bet vada! nežinomi. Kokie gink- lai? Verdanti smala, padegamo- sios medžiagos, dabar jau atsi- rado ir šaunamieji ginklai. Da- lis tų ginklų atkreipta į polici- ją, kita dalis skirta namams, fabrikams, krautuvėms deginti.

Maištavimas prasidėjo perei- tą rudenį, bet tada buvo ži- nomi vada! ir tikslai — katali- kų mažuma išėjo reikalauti lygių teisių su protestantų dau- guma. Nuo to laiko savivaldos organai, Londono spaudžiami, pradėjo planuoti reformas, ku- rios tikrai ten reikalingos. Bet šį kartą niekas apie reformas neužsimena — visas tikslas yra tik beprotiškas siautėjimas. Nė- ra abejonės, kad šį kartą kovos vyksta ne tarp katalikų ir pro- testantų, bet airių kova prieš Angliją už Š. Airijos įjungimą į Airijos respubliką. Apie tai la- bai aiškiai kalbėjo pereiną šeš- tadienį Amerikos airių vada!, suorganizavę demonstracijas New Yorko gatvėse. Ir riaušių organizatoriai yra ne kas kitas, kaip slaptoji teroristinė orga-

nizacija Airių Respublikos Ar- mija, kurios veikla uždrausta pačioje Airijoje.

Airijos vyriausybė Dubline niekada nėra atsisadėjusi Š. Airijos, ją laiko savo žeme. Ir dabar ji pasakė, kad riaušių priežastis yra Airijos padalini- mas. Ji tuojau pasiūlė London- niui trijų tarpinių veiklos pro- gramą. Pirmą, Airijos ir Angli- jos kariniai daliniai kartu į- eina į Š. Airiją riaušių sustab- dyti. Paskui jų vietą užima J. Tautų atsiūsti daliniai tvarkos daboti. Ir trečia, Anglijos bei Airijos vyriausybės pradeda pasitarimus Airijai sujungti.

Anglija pasiūlymo nepriėmė, bet Airijos užsienio reikalų mi- nisteris atvyko į New Yorką apsidairyti, kaip į šitą visą by- lą būtų galima įvelti Jungt. Tautas. (Dabar jau žinoma, kad S. Taryba prašoma pasiūsti tvarkos saugotojus, bet Anglija balsuos prieš ir taip čia reika- las pasibaigs).

Belfasto savivaldos organai gerai žino, kad jų laukia sun- kios dienos, nes jei fanatikų turi katalikai, tai dar daugiau jų pas protestantus. Jų vadui kunigui Ian Paisley katalikas ir velnias yra tas pats — abudu naikintini be pasigailėjimo Dar- blogiau, kad protestantai išsiaiš- kino, jog civilinių teisių reika- lavimai katalikams yra tik prie- danga siekti Airijos suvieniji- mo, todėl jie atstringai emė rūpintis, kad tai niekad neįvyk- tų. To jie pasiekė 1920-21 me- tais, kai Airija gavo neprikla- somybę. Pasilikimas su Angli- ja buvo išspręstas balsavimu. Jei klausimas būtų sprendžia- mas balsavimu, taip paliktų ir dabar, nes vienam katalikui yra du protestantai.

Nauji ženklai JAV-Vengrijos santykiuos Žingsniukai tuo tarpu labai atsargūs

Washingtonas. — Dar vienas prez. Nixono žingsniukas besi- braunant į Rusijos kiemą Ry- tų Europoj. Šį kartą Vengrijos fronte.

Santykiai su Vengrija buvo labai įsitempę 1956, kada Chruščevas okupavo Vengriją ir užsmagė sukilimą. Po de-

šimties metų JAV ir Vengrija sutarė savo atstovybes pakelti iki ambasadų laipsnio. Tai buvo ženklas, kad Vengrija nori pradėti artimiau bendrauti. Nebe abiejų pusių susitarimo buvo "užmiršta", kad kard. Mind- szenty gyvena JAV ambasado- je.

Dabar vėl pranešta apie nau- jus susitarimus, iš kurių tik keturi skelbiami.

Pirma, vengrai steigia New Yorke savo prekybos atstovy- bę ūkiniam santykiams su JAV plėsti. Dabartinė abiejų kraštų metinė prekių apyvarta pasiekia tik 15 mil. dol.

Antra, JAV ir Vengrijos am- basadų personalas pakeliamas iki 32 asmenų. Paprastai į dip- lomatinių atstovybių personalo dydį kita valstybė nesikiša, bet taip padarė Vengrija tuojau po sukilimo, ir taip liko ikišiol. Ma- tyt, kad Vengrijai ir dabar tos tikriausiai ano laiko rusų už- mestos praktikos nepatogu kra- tytis.

Trečia, bus pradėtos mokėti JAV socialinio draudimo pen- sijos tiems vengrams, kurie ta teise įsigijo gyvendami Ameri- koj, bet vėliau grįžo Vengrijon. Tokių asmenų esama apie 300.

Ketvirta, padarytas naujas susitarimas dėl skolos baigimo mokėti už daiktus, kurie Veng- rijai buvo duoti tuojau po karo likviduojant JAV karinį turta Europoje. Daugiausia tai buvo susisiekimo priemonės ir kiti nekariški daiktai. Vengrija tą skolą mokėjo savo valiuta, ku- ri buvo sunaudojama atstovy- bės reikalus aprūpinant Buda- pešte. Dabartinis susitarimas liečia naujo santykio nustaty- mą tarp dolerio ir vengrų pi- niginio vieneto. Vengrai skolą moka, bet pamažu. Prie priva- čių asmenų skolų mokėjimo dar neprieita.

Po pasigyrimų slepia nusivylimą

Ammanas. — Palestinos ara- bų teroristinis - partizaninis sąjūdis pradeda nusivilti tais arabų kraštais, kurių vada! skatino tokį sąjūdį organizuoti, bet vėliau nuo savo pažadų pradėjo trauktis atgal. Dabar jau jie prikašiojo, kad Egiptas ir Jordanas esą susirūpinę tik 126,911 asmenų perėjo su lei- dimais, gi 127,276 asmens pa- bėgo pavartoję visokias pro- gas ir priemones. Kiek bebėg- dami žuvo, žino tik Ulbrichto statistika, bet ji neskelbiama.

— New Yorko Transit Au- thority, kuri tvarko susisiekia- mą autobusais ir požeminiais traukiniais, finansinius metus baigė su 120 mil. dol. nuosto- lių. Palestos kalbos, kad bus pabrangintas važiavimas 5 cen- tais už bilietą. Meras Lindsay suriko, kad tai melas. Bet kaip gi kitaip jis gali sakyti, jei greit mero rinkimai, o jis sa- vo partijos atmetas kandidatas.

— JAV naminio urano pra- monė planuoja didelių grėži- mus, kad įsitikintų, kiek tos brangios rūdos dar gali būti to- se vietose, kur jos buvimas yra žinomas. Grėžimai bus vykdo- mi 109 milijonų kvd. pėdų plo- te. Tam reikalui numatyta iš- leisti 178 milijonai dol. Dau- giausia urano rūdos dabar įsi- vezama iš Kanados.

Bažnyčios misija šiais laikais -- socialinė?

Brazilijoje įtampa tarp Bažnyčios ir vyriausybės

Iš visų šakotų Bažnyčios misijų šiais laikais atrodo aktualiausia socialinė srity — stengiantis lyginti santykių tarp neturinčių ir per daug turinčių. Jungtinės Valstybėse neturėjimo ir per daug turėjimo atstovais virto rasės — juodieji ir baltieji. Čia nukrypus ir kai kurių kunigų veikla. Pietų Amerikoje labiau nei kitur neturėjimo ir per daug turėjimo atstovais yra bežemiai ir multivarininkai. Ten daug kur Bažnyčios atstovai yra išgirdę popiežių enciklikas, atsistojo bežemių bei darbininkų pusėje ir skelbia reikalą išlyginti socialinę prarają tarp neturinčių ir per daug turinčių. Kiek tai sunki ir aštri kova, rodo įtampa tarp Bažnyčios atstovų ir dabartinės vyriausybės Brazilijoje.

Recife, Brazilijoje, neseniai buvo iškilminga didelė procesija. Laidojo kunigą Henrique Pereira Neto, sociologijos dėstytoją ir Olandos bei Recife arkivyskupo Camoros artimą bendradarbį. Laidotuvės nebuvo paprastos, nes kunigas Neto buvo rastas pakartas ant medžio prie Recife universiteto su trim šūviais galvoje.

Kas jį nužudė? Arkivyskupo Helder Pessoa Camoros kalba aiškiai rodė, į kur jis taiko. Jis kalbėjo, kad Brazilijos ultrakonservatyvusis elementas tariasi turis misiją "išgelbėti Vakarų krikščionišką kultūrą". Priminė, kad nuo jų rankos žuvė jau 30 asmenų.

Spėjama, kad kun. Neto nužudė teroristinė organizacija, vadinama "Komunistų medžioklės komanda". Jos nariai eš ultrakonservatyvieji asmens kariuomenėje.

Spėjama, kad tos pačios grupės keturi asmenys apšaudė ir paties arkivyskupo būstinę. Prieš tai jos sienose buvo išlipinti skelbimai "komunistas", "išdavikas".

Įtampa tarp Bažnyčios atstovų ir karinės vyriausybės stiprėja nuo to laiko, kai gruodžio mėn. valdžią perėmė dabartinis prezidentas Artur de Costa e Silva.

Arkivyskupas Camora kovai prieš socialinę neteisę suorganizavo socialinių reformų sąjungą "Akcija, teisingumas, taika". Gruodžio mėn. jis apkaltino vyriausybę "nacizmu" ir "fašizmu", paneigusiu asmens teises. Vyriausybės organai atsiliepė, kad kunigai imasi "subversyvinės akcijos", ir prasidėjo suimėjimai.

Kovo mėn. Rio de Janeiro policija įsiveržė į vyskupų konferencijos būstinę ir suėmė Tiber Sulik, Brazilijos katalikų darbininkų sąjungos pirmininką ir Brazilijos vyskupų "Akcijos, teisingumo, taikos" direktorių.

Balandžio mėn. Recife religinės akcijos vadų konferencija paskelbė pareiškimą, kuriame kritikavo trijų prancūzų kunigų suėmimą dėl "subversyvinės veiklos". Konferencijos būstinė taip pat buvo apšaudyta.

Gegužės mėn. Sao Paulo buvo suimtas pasaulietis veikėjas Mario Calvalho, suorganizavęs šiame mieste minėto sąjūdžio skyrių.

Ne visi ir kunigai eina su vyskupais. Crateus vyskupijos

kunigas ir generalinis vikaras Jose Maria Bonfim buvo vyskupo atleistas iš pareigų, kada jis atsisakė vykdyti kunigų tarybos nutarimus. O pats vyskupas Antonio Fragoso nepopuliarus tarp dvarininkų, nes yra taip pat žemės reformos šalininkas ir savo bažnytinės žemės atidavė kooperatyvui, kurio nariai yra 121 šeima.

Įtampa tarp Bažnyčios ir vyriausybės naudojasi komunistai.

KUR SAVO JEGAS RODO AMERIKOS KUNIGAI

Jungtinių Valstybių aktyvių kunigų veikla veržiasi į socialinę kovą už juodųjų teises, dabar dar labiau į kovą už "taiką". Tam vartojamas ir smurtas.

— Chicagoje, drauge su 18 suimtų už naujųjų ėmimo bū-

tinės padėgimą, yra du karmelitų kunigai ir vienas klierikas. Visi ne vietiniai, o atvykę iš Milwaukee, Ontario.

— Washingtone lankėsi Baltuosiuose Rūmuose penkių delegacija protestui prieš persekiojimus P. Vietname. Tarp jų buvo du kunigai iš Bostono.

— Milwaukee 12 buvo nu-teisti už naujųjų ėmimo būstinės padėgimą. Tarp jų 5 kunigai, atvykę iš Mass., N. Hampshire, Minneapolis ir kt.

— Clevelando vyskupijos The Catholic Universe Bulletin rašo, kad katalikiškose mokyklose atsiranda religijos dėstytojų, kurie aiškina, kad sekmadieniais nebūtinai dalyvavimas mišiose.

— Washingtone į chemijos laboratoriją įsiveržė 9 protestui prieš jos panaudojimą karo reikalui. Tarp jų buvo vienas kunigas iš Clevelando.

"BANDITIŠKAS AKTAS"

Jauna latvių pora iš Amerikos š. m. liepos pradžioje, besilankydama Rygoje tapo ištikta nemalonumo. Jiems tai atsitiko greičiausiai todėl, kad nebuvo susipažinę su įspėjimais vykstantiems į tenai, ar tu įspėjimų nepaisė. Nemalonus įvykis jau išvykstant. Ten — irgi ne taip, kaip kitur — ne tik atvykstantieji, bet ir išvykstantieji turi praesti pro muitinės kontrolę, kuri vaikoji ne tiek daiktų, kiek "popierių", tai yra, politinės kontrabandos.

Sios latvių poros atveju kontrolieriai greičiausiai jau buvo paakinti, ko ieškoti ir ko žiūrėti. Iškrėtė žmonos rankinuką, nors paprastai rankinukų ne-

krato. Siame rankinuke rado Rygoje gyvenančio latvių socialdemokratų veterano Fr. Menderio rašinių memuarus... Tai buvo rašinys, kurį buvo įdomu gauti latviams socialdemokratams egzilams užsieniuose, bet kurį rusų bolševikų režimui buvo visiškai "neįdomu" išleisti. Rašinys buvo paimitas, o bandžiusieji jį išvežti suimti, jiems grėsė kelti bylą už "šnipinėjimą". Pagaliau buvo išleisti, bet turėjo atsiprašyti, prisipažinti nusikalte, teisintis buvę sukursyti ir pasakyti, kas, būtent, juos "pakurstė atlikti tokį banditišką aktą" (t. y., kas prašė atvežti tą rašinį)... Dar nežinia, kas bus to rašinio autorius. Jis jau 80 m. amžiaus, neva gaunąs pensiją. (Elta).

PATVIRTINTAS SANTUOKOS IR ŠEIMOS KODEKSAS

Vilniuje susirinkęs respublikinis sovietas liepos 16 formaliai patvirtino santuokos ir šeimos teisių kodeksą Lietuvai. Galvosūkio dėl to kodeksu nebuvo, nes užteko tik perrašyti vadinamos LTSR vardu Maskvoje perrašytus to kodeksą "pagrindinius nuostatus", kurie parašyti taip "pagrindiniai", kad sutarko viską iki pačių menkiausių smulkmenų. Aiškinamojo kalboje tebuvo paminėtas vienas dalykas, kuris "Lietuvos" kodekse bus įrašytas kiek kitaip, negu "pagrinduose". Būtent, čia įrašyta, kad minimalinis amžius santuokai sudaryti išimties atvejais gali būti sumažintas iš 18 į 17 ("Pagrinduose" leidžiama mažinti iki 16)...

Aiškinamojo kalboje nebuvo iškesta nepapeikus "buržuazinės diktatūros" Lietuvos už neturėjimą savų (atsiė, Lietuvos) kodeksų. Bet ten pat buvo prisiminta, kad ir "proletarinė" diktatūra dar ilgai verčia tik svetimais kodeksais. Nuo 1940 vertėsi Rusijos (RTFSR) bolševikų kodeksais, o dabar kai tuos keičia, tai keičia vėl Maskvoje parašytais. Ir keičia tik tad ir taip, kada ir kaip Maskva pasakė... (ELTA)

liani Sukiš, iš Kanados, Europai yra džiugus atradimas. Labai simpatingai pasirodžiusi, nušėtinio puikiai kultivuota koloratūra ir retu sugebėjimu dramatinės vietas perduoti su tikru jausmu ir paprastumu".

Die Welt liepos 19: "Mieloji Lillian Sukiš kaip Fiordiligi buvo graži: jauna, balsas aukštosiose labai švarus, vidurinėse dar kiek neutralus, skambėjo kaip skaidrus vanduo; vaidyba apvaldyta, labai apgalvota, ypač elgesys su garbintojais".

Lilija Šukytė, Metropolitan operos solistė.

Nuotr. V. Maželis

LILIA ŠUKYTĖ BAVARIJOS OPERŲ FESTIVALYJE

Vokiečių spaudos balsai

Lilija Šukytė angažuota 6 mėnesiam Bavarijos teatro operų festivaliui. Angažuota ir daugiau užsieniečių: amerikiečių, italų, austrų. Po Mozarto komiškos operos, rokokos stiliaus, "Cosi fan tutte" visa vokiečių spauda atsiliepė entuziastiškai apie premjerą. Lilija Šukytė teko ypač aičiai entuziastingu žodžiu.

"Sueddeutsche Zeitung" liepos 16, dar prieš pat spektaklį, informavo apie operą, dainininkus. Apie Šukytę:

"Visa, ką darau, yra nauja", laikraštis pakartoja žodžius Sukiš, "jaunos kanadietės, soprano, kuri šiandien Muenchene debiutuos Fiordiligi rolėje. Smulkiai, nors su trejų metų praktika Metropolitan, mergaitiškai kukli menininkė priklaus-

so prie tų negausių, kuriuos Rudolf Bing daugiau ar mažiau beveik tiesiai iš konservatorijos angažavo Metropolitan. Lillian Sukiš Stratforde, Kanadoje, dainavo "Figaro" grafiene, kur jos klausėsi Bing asistentas. Toliau viskas kaip pasakoje: buvo pakviesta padainuoti, ir sutarties sudaryta.

"Tik 1962 Lillian Sukiš pradėjo savo muzikinį lavinimąsi. Pradžioje studijavo ir egzaminus išlaikė kalbų ir fortepiuono. Jos dainavimo mokytoja buvo Irene Jessner, kuri... atvyksta į premjerą Muenchene. Metropolitan Lillian Sukiš dainavo tarp kitų Mikaelą, Najadę, Woglindę; kitose amerikinėse scenose ji buvo Violeta, Liu, Mimi. Dabar Rennert jai davė Fiordiligi — naują, didelę par-

18: "Cosi fan tutte" žavesys rėmėsi abiejų partnerių spontanišku jaunatvišku intensyvumu. Lillian Sukiš Fiordiligi rolėje buvo išimtinis laimikis. Beveik visada šioje rolėje tenka kai ką nuvertinti — ar dainavimą, ar vaidybą, ar vaidybos įtikinamumą. Lillian Sukiš viskas sėkmingoje aukštumoje. Ji pajėgia atlikti uolos ariją, sunkiausią dainininkui dalyką, kokį tik Mozartas sukompovavo; puikiai ji pereina iš aukšto į žemą (ir čia jos soprano yra pajėgus) ir į audringas koloratūras.

"Pagaliau jaunatviška, tiesiog mergaitiška Fiordiligi yra žavinga pažūrėti; pagaliau ir jos vaidyba daro ištiesai įtikinamą figūros rimtę ir aistrą; be to, ji turi dar ir moteriško koketiškumo pilną registrą — mylinčios širdies troškimą, momento svaigulį ir karštį".

Salzburger Nachrichten liepos 19: "Dainininkė, dar labai jauna, Lietuvoje gimusi ir šiaurės Vokietijoje užaugusi, Lil-

tija ir angažavo ją 6 mėnesiam Bavarijos valstybinei operai. Lillian Sukiš gimė Lietuvoje, 1944-1950 gyveno šiaur. Vokietijoje ir su motina išvyko į Kanadą. Šiandien ji dainuoja pirmu kartu Europoje. Jos partneris Barry McDaniel (amerikietis) atvyksta iš vokiečių operos Berlyne ir šiandien pasirodys taip pat pirmu kartu Bavarijos operoje".

"T. Z." (teatro laikraštis) liepos 18 jau po operos: "Lillian Sukiš (Fiordiligi) prestisima koloratūra, o taip pat įžymiu plačių kantilenų skambumu Muencheno operą audringai pavergė". Ji yra "didelis laimikis valstybės operai".

Muenchener Merkur liepos 18: "Cosi fan tutte" žavesys rėmėsi abiejų partnerių spontanišku jaunatvišku intensyvumu. Lillian Sukiš Fiordiligi rolėje buvo išimtinis laimikis. Beveik visada šioje rolėje tenka kai ką nuvertinti — ar dainavimą, ar vaidybą, ar vaidybos įtikinamumą. Lillian Sukiš viskas sėkmingoje aukštumoje. Ji pajėgia atlikti uolos ariją, sunkiausią dainininkui dalyką, kokį tik Mozartas sukompovavo; puikiai ji pereina iš aukšto į žemą (ir čia jos soprano yra pajėgus) ir į audringas koloratūras.

"Pagaliau jaunatviška, tiesiog mergaitiška Fiordiligi yra žavinga pažūrėti; pagaliau ir jos vaidyba daro ištiesai įtikinamą figūros rimtę ir aistrą; be to, ji turi dar ir moteriško koketiškumo pilną registrą — mylinčios širdies troškimą, momento svaigulį ir karštį".

Salzburger Nachrichten liepos 19: "Dainininkė, dar labai jauna, Lietuvoje gimusi ir šiaurės Vokietijoje užaugusi, Lil-

Putnamo mergaičių stovyklos uždarymo šventėje liepos 27 mergaitės šoka Sadutę.

Nuotr. Don Sulaičio

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius, 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Šuteikia garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public, 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armauskas) — Graborius-balsamuotojas. 43 modernios kopyčios. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4635.

BUYNS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ vienintelė lietuviška siuntinių įstaiga didžiajame New York'e, atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Greitas patarnavimas — žemos kainos. 370 Union Ave., Brooklyn, N.Y. Telef. EV 4-4952

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Priimam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polidotuviniai pietūs. Firmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11208; ST 2-5938.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniai iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna. • Trečia nauja, moderniška krautuvė atidaryta 84-04 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. — VI 9-5077.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkines, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausia rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užskite ir įstikinsite!

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N. Y. NE 9-6620.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 80-30½ Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 849-1060, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radio valanda šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. 97.9 mg. FM. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

Alfa Jeweler
A. OSELIUS
Garantuotas laikrodžių taisymas
Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe

REGINA OSELIENE — Tel. 497-8865
Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas.
Plaukų dažymas

267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

PARDUODAMA VAISTINĖ

Įsteigta prieš 40 metų, tas pats savininkas, patalpos 30x55, vėsinimas, 40 Rx, 85,000 dolerių metinė apyvarta, geros galimybės, investuota 30,000 dolerių. Savininkas pasitraukia iš biznio, — parduos pigiau negu verta. Laukia pasiūlymų. POTTER, 9305 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. (212) VI 9-6020

GERIAUSIAI PAISĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE

KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PLIAŽO
— GRAZIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Vila Audronė yra apsupta didelio pušų, beržų ir kt. dekoratyvinių medžių parku. Daug vietos poilsiui ir žaidimams.
- Erdvūs kambariai, rami ir jauki aplinkuma.
- Visai arti šiltos srovės, privatus atviros jūros pliažas (7 minutės pėsčiom).
- Geras lietuviškas maistas.

Vila AUDRONĖ jau atidaryta ir priima svečius. Kreiptis tiesiai į vilą AUDRONĖ, Osterville, Cape Cod, Mass. 02655; telef. 428-8425 — Mrs. Marija Jansonas.

Visi maloniai kviečiami atvykti į šią gražiausią ir didžiausią Cape Cod žaunumuos paskendusių lietuvišką pajūrio vilą.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS
Elna nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First Week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Stralsnius ir korespondencijas redakcija taso savo nuožūra. Nenaudoti stralsniai nebūtinai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti stralsniai redakcija neatsako. Išreikšti redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ženklai . . .

Teatleis B. Brazdžionis, kad šiam rašiniui pasiskolinta jo poezijos rinkinio antraštės pirma dalis — Ženklai. Norim žymėti ženklus, kurie rodo kovos dėl Lietuvos eigą šiuo metu — gerą ir blogą.

Tarp gerųjų ženklų primename NASA kvietimą Lietuvai, Latvijai, Estijai simboliškai dalyvauti mėnulio žygyje.

Zymim ir kitą gerą ženklą — prezidentas Nixonas pakvietė Lietuvai, Latvijos, Estijos atstovus į priėmimą, kurį jis rengė astronautam Kalifornijoje rugpjūčio 13.

Tai Amerikos aukštųjų institucijų ženklai, kad "nepripažinimo politika" tebėra nepasikeitusi.

Tarp ženklų, kurie rodo Sovietų neatlaidžias pastangas lauzyti "nepripažinimo politiką" ir laimėti defaktinį pripažinimą bent mažom dalim, šiuo metu žymime Lietuvos kolchozo pirmininko lankymąsi, kurį aprašė "The Waterbury Republican" (birželio 18). Ne tiek svarbus pats lankymasis, kiek reikalo pristatymas Amerikos spaudai ir visuomenei. Pagal minėtą laikraštį kolchozo pirmininko Kazio Kanio lankymąsi organizavo vadinamas "The Citizen Exchange Corps". Atvykusį lydėjo ir vertėju buvo Jonas Valaitis, kaip anglišką laikraštis sako, "Vienybės" laikraščio redaktorius. Kolchozo pirmininkas ar jo palydovai savotiškai nušvietė kolchozo charakterį, vadindami jį "kooperatinė farma".

Zymėtina, kad į šią informaciją tame pat laikraštyje atsiliepietis Connecticut Bendruomenės pirmininkas Valerijonas Balčiūnas. Liepos 30 tamė laikraštis jis rašė, kad "kooperatinė farma" tegalima laisvoje bend-

ruomenėje, bet ji negalima sovietinėje santvarkoje. Joje teveikia "kolektyvinė farma". Kolektyvinės farmos Sovietuose buvo įvestos prievarta 1929-1937. Kaip Stalinas prasarė Churchhillui, kolchozus įvedant buvo sunaikinta 10 mil. ūkininkų. Balčiūnas priminė ir dėl to "The Citizen": esą šis organizacija, "kviesdama Kanį, nepaisė fakto, kad Lietuvos įjungimo į Sovietus Amerika nėra pripažinusi".

Sovietinės veiklos šios vasaros ženklą pranešė ir iš Vokietijos. Ten sovietiniai pareigūnai pasiūlė suorganizuoti lietuvių studentų ekskursiją į Lietuvą. Dešimčiai žmonių jie pažadėjo apmokėti kelionę ir išlaikymą. Tai turėjo reikšti kultūrinį bendradarbiavimą. Kai lietuvių studentų atstovai pasidėrėjo, kad bendradarbiavimas būtų abipusis (kad jie galėtų nuvežti čia išleistų knygų, žurnalų, padaryti Lietuvos studentams pranešimą apie studentų kultūrinę veiklą čia), ekskursija neįvyko.

Bendradarbiavimo supratimas sovietų administracijoje nepasikeitė — bendradarbiavimas kelias tėra vienos krypties.

Panašių ženklų akivaizdoje dėmesio vertas Philadelphiaus Bendruomenės pirmininko Gabrieliaus Mirono įspėjimas per vietos radiją. Jis priminė Amerikos "nepripažinimo politiką", paskaitydamas William B. McComber, jr., sekretoriaus asistento ryšiam su Kongresu, laišką:

"The United States Government adheres to a policy of nonrecognition of the forcible incorporation of the Baltic States of Latvia, Estonia and Lithuania into the U.S.S.R. We

(mukelta į 4 psl.)

P. KLIMAS

VOKIEČIŲ OKUPACIJA LIETUVOJE 1915 m.

(11)

Turėjau tad, lyg apaštalas Andriejus už kažin kokią vyskupo durų, atsakyti į sunkiausius moteriškus klausimus, ligi ji ryžosi atskleisti duris. Senai nematyto žvakės šviesa priešbutyje dar labiau nudžiugino, nes iš jos vienos jau sumečiau pataikęs į laimingus namus.

Kunigas Dailidė arba Dailidavičius savo mandagumu ir praprintos alkūnės judesiais darė šlėktiško išpuščio. Tame sename Alytaus ekonomijos "rakte", kur Snarskiai ir Klimarskiai darė fondacijas ne Krokialaukiui, bet Krakopolui, negalėjo būti klebonas ne iš "piliečių" draugijos. Jis dalyvavo taip pat "Suvalkų Obyvatelių Komitete", kurs čia porą mėnesių turėjo visai gražią "placowką". Patyriau, kad ponas Pomarnackis ir dabar žadąs atvažiuoti čia Komiteto arba bent krautuvėlis atgaivinti. Atrodė, kad jeigu ta krautuvėlė tikrai turėsianti tiek druskos, kaip

vare čia aiškia antilenkišką propagandą . . .

VOKIEČIŲ OKUPUOTOJŲ DŽUKIJOJ

Skaidrus kaip krištolas lietuviško rudens oras trauktė trauktė pėsčią keliauninką į senųjų jotvingių kampa. Po Krokialaukio, tos mažų kalvelių lygumos, kurios įgrista nuobodžiaujančiam bedarbiui, nenuoramą tik paragino daugiau pamastyti. Pusiaukelyje į Simną tokioj tyroj nuotaikoj pirmą kartą sutikau važiuojantį pirkli. Jo švytis buvo taip nusūses, išsišėres ir išklypęs, kad joks vokiečiai jį nežūrėjo. Tyčia ar netyčia, bet tikrų tikriausiai bent viena akim jisai buvo aklas ir tuo būdu papildomai saugojo savininką nuo oficialių plėšikų. Juoba kad ir pats ponas viską padarė, idant būtų panašėsnis į savo švį. Jo prasižėjusios siulės ir rudi nesuškuko ti peisai taip atrodė suaugęs su visa manta, kad nebūtų buvę galima rekvizuoti vieno be kito. Tačiau didžiausio išpuščio padarė jo pleperuko krovynys: jis buvo prikrautas druskinių maišų. Jūs galite suprasti, kaip aš turėjau tuo susijaudinti po Krokialaukio apsitvyrimo. Tas sprendžiamas "tautinis faktorius" štai pro nosį besimelkias iš Varšuvos tiesiog į Krakopolį. . . Beveik žandarišku tonu susistabdžiau tą slaptą agentą ir tik tada mano gyslos pa-

leido ramią srovę, kai patyriau, jog druska neina į Pomarnackio krautuvę. Pirklys, priešingai palaikęs mane per slapdą vokiečių žvalgą, pasilėdo kaip vaškas prie ugnies ir atparkams net visą saują pasėmė man iš maišo. Druska buvo stambi ir juoda kaip anglis. Ją pirklys susikasė Gardine iš sudugusio sandėlio ir pardavinėjo nuo 20 ligi 40 kapekių svarą (1-2 litų vertės).

Praėjęs už mažyčio ežero viena sudegintą "liniją" (taip čia vadina sodžiaus trobų virtinę), pasiekiau seną Zabrzezinskių, Sapiehų ir Višneviečių valdytą lizdą iš karališkosios Alytaus ekonomijos. Buvo be rods, čia dar įsisukęs trumpam laikui Holsteino Becko kunikų. Juoba kad ir pats ponas viską padarė, idant būtų panašėsnis į savo švį. Jo prasižėjusios siulės ir rudi nesuškuko ti peisai taip atrodė suaugęs su visa manta, kad nebūtų buvę galima rekvizuoti vieno be kito. Tačiau didžiausio išpuščio padarė jo pleperuko krovynys: jis buvo prikrautas druskinių maišų. Jūs galite suprasti, kaip aš turėjau tuo susijaudinti po Krokialaukio apsitvyrimo. Tas sprendžiamas "tautinis faktorius" štai pro nosį besimelkias iš Varšuvos tiesiog į Krakopolį. . . Beveik žandarišku tonu susistabdžiau tą slaptą agentą ir tik tada mano gyslos pa-

leido ramią srovę, kai patyriau, jog druska neina į Pomarnackio krautuvę. Pirklys, priešingai palaikęs mane per slapdą vokiečių žvalgą, pasilėdo kaip vaškas prie ugnies ir atparkams net visą saują pasėmė man iš maišo. Druska buvo stambi ir juoda kaip anglis. Ją pirklys susikasė Gardine iš sudugusio sandėlio ir pardavinėjo nuo 20 ligi 40 kapekių svarą (1-2 litų vertės).

Tiesą sakant, visą Lietuvą vokiečiai gražino į viduramžį, kai atskiri valdovai, šį kartą komendantai, kreiskauptmanai ar "amtsforstejeriai", buvo vieno kaizerio vasalai, bet kiekvienas saviškai išrinkdavo duoklę savo siuzerėnui ir saviškai "savo žmonėms" rodė pyktį ar malonę.

Simno valdovas, Holstein — Beckų pirmas įpėdinys, pirmiausiai pasirūpino visiems į galvą įkalti jo pagrindinį sistemos principą, kad visa laukų gėrybė, trobos ir manta jo apskirtyje priklausanti dabar Vokietijos kaizeriui arba jo atstovui ir kad gyventojai jo valdiniai, tik tiek beturi teisių, kiek tas bus atskiras paskelbimais maloningai nuskirta. Tuo principu eidamas, valdovas pradėjo tiksliai surašinėti "savo" gėrybės ūkininkų sviruose ir tvartuose. Ta statistika kruopščiai skaitė ir valdinius, nes kaizerio atstovui reikėjo žinoti, kiek žmonių jis turėjo išmaitinti. Dėl to kunigai turėjo tuoj pranešti, kas gimė ir ypač kas mirė. Buvo taip pat įsakmiai nurodyta, kada ką kas turi kultū, ką skersti ir kurioj tvarkoj pristatinti ir "dvarą". Niekas be leidimo neturėjo teisės pirkliuoti su kitais "feodalais", t. y. su Simno apskrities "ūžsieniais".

Gerai Lietuvas žmonėms, ranka numoje, ir tą režimą gana filosofiskai priėmė, bet nerima-

Ką pasiekė lietuviai be rusų okupacijos metais

Studijų savaitė Vokietijoje (2)

J. LUKOŠIUS

Visi ieško Dievo, net ir ateistai, tik ne tokio, kokį siūlo religininkai. Tikrosios krikščionybės dabar ieškoma Apreiškimo pagrinduose, tradicinių formų griuvėsiuose. Vyksta konfesijų suartėjimas, bet labai nedrąsus: vis dar nenorima pripažinti, kad ir kitas turi tiesą.

Šiandien didelė reikšmė teikiama special. klausimų sprendimui. Tai yra tik bėgimas nuo tiesioginių religijos problemų sprendimo. Modernioji teologija yra per toli nuėjusi. Ji sako, jog negalima teigti to, kas antgamtiška ir atmata stebuklus. Tuo būdu griaujami religijos pagrindai.

Jaunimas savo dėmesį sutelkė į socialines problemas ir jose ieško atsakymo iš savo nerimą. Jis tiki, kad įvykdžius socialines reformas, žmogus pasiekis iš esmės. Tai utopija. Neišmintinga kalbėti apie pasaulio taiką, tobulą bendruomenę ir žmonių solidarumą tada, kai krizta napalo bombos, kai milijonai miršta badu. Jaunimas atitolęs nuo realybės. Tuo tarpu gyvenimas vyksta pagal Apreiškimą. Istorija yra žmogaus klaidų kelias; tik Apreiškimas neklaidingas. Dievas yra didelis architektas, kurio planų žmogus nepajėgia suprasti. Žmogus nūn ir negalvoja, kur jis keiliauja.

Per diskusijas jaunieji kal-

bėtojai ginčijo kai kurias pasikaitininko tezes. Jie teigė, kad šiandieninis jaunimas labai realus ir kreipia dėmesį į konkrečias problemas, pvz. Vietnamo karas. Netiesa, kad jaunimas neieško gyvenimo prasmės. Gimimų kontrolė vyksta ne dėl baimės, jog vaikams netektų badauti, bet dėl aukštesnio gyvenimo lygio siekimo. Dviems vaikams tėvai gali duoti daugiau gerovės, negu aštuoniems. Socialinių problemų sprendimo reikalauja juk ir krikščioniška meilė. Jų išsprendimas gali atnešti ir asmeninių klausimų sprendimą.

Antradienio priešpietinė paskaita vėl buvo skirta okupuotos Lietuvos problemoms. **Valt. Krist. Banaitis bandė atsakyti į klausimą, ką pasiekė lietuviai be rusų okupacijos metais, pažėrdamas didelę saują statistikos.**

Švietimo srityje įgyvendintas masiškas bendro išsilavinimo baruose. Jo lygis atitinka bendra sąjunginį vidurkį. Naudojasi nepriklausomybės laikais padėtais pagrindais. Tačiau pažangos sparta prieš karą buvo didesnė nei pokario metais. 1913 - 1940 mokinių skaičius padidėjo 6 kartus, mokyklų daugiau kaip 3 kartus.

1940-66 atitinkamai maždaug 45 proc. Nėra abejonės, kad be okupacijos tie skaičiai būtų buvę ne tik pasiekti, bet, ypač kokybiškai, dar ir viršyti. Trūksta mokyklų, labai didelis neakivaizdininkų bei nereguliariai mokyklas lankančių skaičius (67,000). Nors siekiama aštuonių metų privalomo mokslo įgyvendinimo (1940 buvo siekiama šešerių metų), mokslas iki brandos atestato tetrunka 11 metų, o 1940 truko 13 metų.

Vidurinių specialiųjų mokyklų skaičius padidėjo 3 kartus: dabar jų yra 76 su 32,000 tikrų moksleivių, o prieš karą buv 34 su 7,000 mok. Bet 1913 tos rūšies "technikumų" buvo, rodo, tik du. Susirūpinimą kelia ta aplinkybė, jog vakariniuose kursuose ir neakivaizdininkais turi mokyti net 25,500 jaunuolių.

Aukštųjų mokyklų padėtis panaši: iš 46,400 studentų patstoviai mokosi tik pusė — 22,800. Kita pusė privalo tenintis neakivaizdinėmis studijomis. Nepasiekta bendrasąjunginis lygis. Lietuva toli atsilieka nuo bendrasąjunginio lygio ir ruošiant doktorantus bei mokslų kandidatus. Vietoje buvusių 7 aukšt. mokyklų 1940, dabar yra 11. Tačiau 1913 Lietuvoje nebuvo nė vienos aukšt. mokyklos. Tragiška, jog lietuvių neišleidžia studijuoti į užsienį (1940 užsieny studijavo šimtai). Tokia politika veda prie klaikaus suprovincialėjimo.

Lietuvai verkiant reikia ne tik papildomo universiteto, bet ir kelių kitų aukšt. mokyklų. Nepakenčiama padėtis, kad tik pusė abiturientų gali stoti į aukšt. mokyklas, kad pusė studentijos eina mokslus neakivaizdinio būdu.

Susirūpinimą kelia **švietimo finansavimas**: mažėjanti biudžeto išlaidų procentinė dalis švietimo reikalams. 1955 dar buvo skiriama 36,7 proc., o 1966 — tik 20,5 proc. Visam biudžetui padidėjus 5,3 kartus, išlaidos švietimui tepadidėjo 3 kartus (nuo 66 iki 197 mil.), tuo tarpu kai išlaidos "liaudies ūkiui finansuoti" pakilo vos ne 10 kartų (nuo 60 iki 580 mil.). Lietuvos kultūros bei sveika-

tos apsaugos įstaigų pagrindiniai fondai proporcingai gyventojų skaičiui visu 40 proc. mažesni už bendrasąjunginį lygį. Tai prilygsta sąmoningam kultūros lygio smugdymui!

Padėtis **knygų leidyboje** bendro vaizdo nepraskaidrina. 1940 - 1968 teisleista 30 milijonų egz. lietuvių autorių veikalų. Kadangi per tą laikotarpį iš viso išleista 269 mil. egz., lietuviškai minčiai (socialistinei!) tekteko 11 proc. viso tiražo. Tokia padėtis aiškiai kalba apie lietuviškos minties draudimo pakartojimą.

Pavadinimų skaičius 1966, lyginant su 1940, nuo 1.299 padidėjo iki 2.161, patrigubėjo tiražai, pasiekdami dabar 15 mil. egz. per metus. Skaičiai klaidina, nes tikrai reikalingų knygų, ypač lituanistinių leidinių tiražai, vadovėlių ir t. t., visiškai menki, išperkami per kelias dienas. Knygos iš Vakarų pasaulio, net ir techninio pobūdžio literatūra, iš viso neišleidžiama. Viešų bibliotekų fondai užversti literatūra rusų kalba arba niekenu neskaitomomis knygomis.

Kultūrinės masinės priemonės be įstaigos rodo taipgi įspūdingus skaičius. Norėtusi, kad jie atsindėtų atitinkamą kokybę. 1940 normalių radijo imtuvų buvo apie 100,000 o 1966 — pusė milijono su viršum, televizorių — 238,000. Kino tinklas disponuoja daugiau kaip 1.500 aparatų (7,5 kartų daugiau, negu 1940).

Lietuviai didžiuojasi savo sportininkų pasiekimais, pasauliniais ir europiniais rekordais, olimpiniais medaliais. Deja, lietuvių sportininkų laimėjimai užsienyje užrašomi rusų naudai ir vardui.

Masiškais skaičiais svaidomasi kalbant apie klubus, kultūros namus, skaitiklas, bibliotekas. Iš arčiau pažvelgus paaiški, kad jų 1950 buvo net žymiai daugiau, negu šiandien. Sumažėjo ir muziejų skaičius: uždaryta tautosakos ir memorialinių muziejų ir pristeigta "revoliucinių".

Suvalstybinus ir sukolektyvinius didžiulius masines neprik. laikų organizacijas, nusavinti jų turtai, pastatai, institucijos. Pavasarininkai, šauliai, jaunieji ūkininkai, jaunaliuvisai, skautai bei ateitininkai, neminint kitų organizacijų, turėjo 264-270,000 narių, gi komсомоле 1968 buvo 253.000 narių. Nepriklausomos Lietuvos organizacijos turėjo kultūros centrus, atliko milžinišką kultūros darbą, išlaikė šimtus chorų bei orkestrų, sporto ir dramos ratalių (Saulių sąjunga turėjo 4 pastovius teatrus).

Nagrinėjant duotuosius rėmus, susidaro įspūdis, kad jie daug kur per siauri net kiekybiškai. Rėmus tačiau reikia dar užpildyti turiniu, t. y. kokybe. Užpildomosis substancijos negali sudaryti koks "socializmas nes jis pats yra tik sistema. Turiniu yra užpildę ir užpildo patys lietuviai savo kūrybos laimėjimais. Užpildo tiek, kiek jiems leidžiama, kiek pajėgia. Aiškiai pastebimos pastangos testti neprikl. laikais pradėtus darbus bei įgyvendinti planus.

Literatūros, dailės, muzikos vertybių kūrimas prižiūrimas tiek juos finansuojant, tiek ideologine cenzūra. Sunkiausiai kontroliuojama muzikos kūryba. Pagirtinias gaidų spausdinimas, plokštelių leidimas. Dailė išlaikė savo liaudies meno tradicijas, grafika susilaukė ir tarptautinio įvertinimo. Blogiau su literatūra: nei Rusuose atsirado naujas Tolstojus, nei Lietuvoje Maironis. Vadovauja dar nepriklausomybės metais brende rašytojai; talentingasis atžalynas dar tepradėjo reikštis.

(Bus daugiau)

(mukelta į 4 psl.)

XVI lietuvių studijų savaitės dalis Bad Godesberge Pabaltijo krikščionių studentų sąjungos namuose Annaberge.

Chicagoje susirinks lietuviai mokslininkai

Pirmasis lietuvių mokslininkų išeivijoje suvažiavimas įvyks 1969 lapkričio 26-30 Chicagoje.

JAV LB Centro valdyboje kilusi idėja buvo pradėta realizuoti daug daugiau nei prieš metus ir šiuo metu paruošiamieji darbai jau yra gerokai įpusėję. Pasidalinti informacijomis apie atliktus darbus ir peržvelgti dar likusius, liepos 22 inž. B. Nainio namuose įvyko šio įvykio organizatorių posėdis, į kurį buvo pakviesti ir spaudos atstovai. Pranešimus padarė JAV LB Centro valdybos pirm. inž. B. Nainys ir iš Kalifornijos į posėdį atvykęs prof. dr. A. Avižienis.

Ukiniai reikalai

Inž. B. Nainio pranešimas išryškino suvažiavimo tikslą Bendruomenės požiūriu ir jos rolę suvažiavimo organizavime. Ši idėja jau buvo diskutuojama pačioje dabartinės Centro valdybos kadencijos pradžioje. Buvo susisiekiama su daugeliu mokslininkų ir kitų šia mintimi suinteresuotų asmenų, išdiskutuotos idėjinės, techniškos ir kitos problemos ir, susidarius vispusiškai palankioms sąlygomis, imtasi darbo.

Buvo sukurta dviejų dalių organizacinė sistema. JAV LB Centro valdyba įsipareigoja rū-

Ženkla...

(atkelta iš 3 psl.)

are also aware of Soviet efforts to erode this policy and remain alert to frustrate them.

Consistent with the above policy, we have in negotiations and discussions with Soviet authorities on exchange of performing art groups and individuals made clear to them that privately arranged exchanges involving visits to the Baltic States or by performing artists from those states cannot be considered as taking place within the framework of the U. S. - U.S.S.R. Exchange Agreement."

Mironas kreipia dėmesį pačių lietuvių, kad jie padarytų tinkamas išvadas iš departamento rašto, įspėdamas, kad Vilniuje veikiantis "Kultūrinių ryšių su užsienio lietuviams komitetas" siekia ne tik "ryšių" — "siekia ne tik Amerikai parodyti, kad mes, lietuviai, pripažįstam dabartinę Lietuvos padėtį kaip legalią... Maskvai ir jos užgrobtų tautų paskirtiems vadams svarbi propaganda ateinančiais metais. Sovietų Sąjunga nuo pat 1966 intensyviai ruošiasi (Lenino sukaktuvėms). Gi Lenino šimtosios gimimo metinės sukanka 1970 metų balandžio 22 dieną. Taigi mes artimoje ateityje galime laukti dar aršesnių Sovietų žygių ir turime būti pasiruošę analizuoti ne tik savo laimėjimus, bet ir prieš pasiekimus".

B. Brazdžionio rinkinio vardo antros dalies "Stebuklų" čia neminim. Stebuklų nelaukiame. Telaukiame tik naujų "ženklų", kurių vienus sutiksime su padėka, kitus su atkakliu pasipriešinimu.

Ko siekia mokslininkų suvažiavimas

pintis techniškais organizaciniais reikalais kartu prisiimdam ir finansinę atsakomybę, o mokslininkam buvo paliktas suvažiavimo programos sudarymas.

Lietuvių Bendruomenės ir iniciatorių mokslininkų suvažiavimui bendru sutarimu buvo numatyti šie pagrindiniai tikslai:

1. Sudaryti patogias sąlygas tarpusavio nuomonių pasikeitimui įvairiose mokslo disciplinose.

2. Supažindinti lietuviškąją visuomenę su lietuviškosios išeivijos mokslinių pajėgumu, jų atliktais darbais ir pasiektais laimėjimais.

Anksčiau gyvai veikusi studentų sąjunga silpsta. Alumnų suorganizuoti nepavyko. Baigę mokslus jaunieji intelektualai gyvena labai pasisklaidę ir nutolę nuo lietuviškų reikalų. Prieš yra aukščiausias laikas apsiungti. Tuo klausimu mokslininkų ir LB vadovybės nuomone sutapus ir Bendruomenei suteikus organizacinę talką ir finansinę paramą, mokslo ir kūrybos simpoziumo idėjos įgyvendinimas pasidarys nesunkiai įmanomas.

Dr. Avižienis, su savo pasikaitomis važinėdamas po visą Ameriką, išstisus metus rinko suvažiavimui reikiamas informacijas, nuomones, siūlymus

Suvažiavimas vyks Chicagoje Jaunimo centre ir nuo jo 5 minučių atstume esančiame Midway House motelyje, Cicero Ave. Jaunimo centre bus kelios viešos paskaitos visuomenei populiariomis temomis. Taip pat publikai bus atviri visi moksliniai ir kitokio pobūdžio posėdžiai. Bus ir pramoginių parengimų, mokslinių filmų jaunimui. Visa Chicago visuomenė pirmą kartą turės progos susipažinti ir pažinti nemažą būrį aukštosios lietuvių išeivijos šviesuomenės, kurių ne vienas jau yra tapęs ir pasauline mokslo garsenybe.

Suvažiavimo iniciatorius ir jo ruošėjas už tai turime tik pasveikinti ir palinkėti sėkmės.

Kazys Barzdukas

Lietuvių mokslininkų suvažiavimui ruošti techninės organizacinės komisijos posėdyje su spaudos atstovais. Sėdi iš k. į d. dr. E. Ringus, D. Tallat-Khpsaitė, dr. A. Avižienis, kun. dr. J. Prunskis; stovi — P. Zumbakis, V. Kleiza, A. Augaitis, inž. Br. Nainys, K. Drunga, J. Šlajus ir K. Barzdukas. Nuotr. A. Gulbinsko

3. Duoti visuomenei įdomių paskaitų iš mokslo bei kultūros pasaulio.

4. Išdiskutuoti galimybes Pasaulio Lietuvių Mokslo Draugijai steigti.

JAV LB Centro valdybos vardu organizacinių reikalų tvarkymas teko jos pirmininkui inž. B. Nainiui, o programos sudarymu pradėjo rūpintis prof. dr. V. Vardys. Tačiau jau pačioje pradžioje, prof. V. Vardžiui išvykus į Vokietiją, programos organizavimo iniciatyvą perėmė prof. dr. A. Avižienis ir dr. A. Klorė, kurie šią sunkią naštą dabar itempia ant savo pečių.

Centro valdybos pirmininko sudarytoji komisija pagal darbo sritis yra sudaryta iš šių pareigūnų: Bronius Nainys — pirm., kun. J. Borevičius, S.J., — pamaldos ir priėmimas, Vytautas Kamantas — informacija, Vacys Kleiza — patalpos, Dalia Tallat - Kelpšaitė — registracija, dr. E. Ringus — lėšos, Algis Augaitis — parengimai, Povilas Zumbakis — balius.

Organizacinė komisija šiuo metu dirba pilnai.

Programos reikalai

Programos reikalu pranešimą padarė vienas iš šio įvykio iniciatorių prof. dr. Algis Avižienis, kuris dar plačiau nušvietė suvažiavimo tikslus ir reikalingumą.

bei patarimus. Mokslininkuose ir profesionaluose buvo rastas visuotinis pritarimas. Tai pati pagrindinė suvažiavimo pasisekimo garantija.

Šis pirmasis suvažiavimas neturės praeiti tik šiaip sau pasišmonėjimo ženkle, bet iš jo turi kas nors likti ateitai. Tikimasi, kad pavyks įsteigti Pasaulio Lietuvių Mokslo Draugiją Bendruomenės rėmuose ir nutolusį arba niekada Bendruomenėje nebuvusį lietuvių išeivijos elitą įjungti į Bendruomenę.

Draugijos tikslas (tarp daugelio kitų) būtų sistematingai propaguoti tarpusavio bendradarbiavimą, populiarinti mokslininkų vizitus su paskaitomis liuanistinėse mokyklose, tuo parodant jauniausiai kartai lietuvių šviesuomenės pajėgumą varžytis su Amerikos šviesuomene.

Siuo metu dviejų kietai dirbančių iniciatorių dr. A. Avižienio ir dr. A. Klorės pastangomis yra sudaryta patariamoji programos komisija iš 25 lietuvių mokslininkų, sudaryta simpoziumo programa.

"Nors ir nelengva į vieną vietą surinkti po visus kampus išsisklaidžiusius mokslininkus, tačiau didelis noras, žmonių talka, telefonas ir JAV LB Centro valdybos organizacinė bei finansinė pagalba suvažiavimo pasisekimą garantuoja".

Amerikos lietuvių kongresas jau čia pat

Svarbų ALT centrui žinti, kiek atvyksta atstovų, kiek svečių, kokie jų vardai ir adresai. Važiuoja raginami apsisotai Statler Hilton viešbuty. Detroito Grand Circus Park, kur vyks kongreso posėdžiai ir banketas. Viešbučio kambariai vienam 12 dol., dviem — 18 dol.

Kongreso programoje numatytos paskaitos: "Dabartinė lietuvių tautos padėtis" — V. Vaitiekūnas, "Lietuvių padėtis išeivijoje" — A. Devenienė, "Lietuvos laisvinimo darbo sėkmės ir nesėkmės" — A. Kasulaitis, diskusinė tema "Ateities uždaviniai laisvinimo darbe", moderuoja dr. K. Sidlauskas, dalyviai: J. Daugėla, kan. V. Zakarauskas, J. Jasaitis.

Banketo programoje amerikiečio politiko žodis, meninėje dalyje solistai: Daiva Mongirdaitė, Algirdas Brazis, Detroito "Šilainė", vadovaujama Galinos Gobienės.

Kongreso, viešbučio, banketo reikalais kreiptis į ALT biurą: 6818 So. Western Ave., Chicago, Ill., 60636. Tel. 778-6901.

SUDARYTOS LIETUVIŲ KONGRESUI DETROITE KOMISIJA

Detroito Lietuvių Organizacijų centro valdyba: K. Veikuta

Studijų savaitė

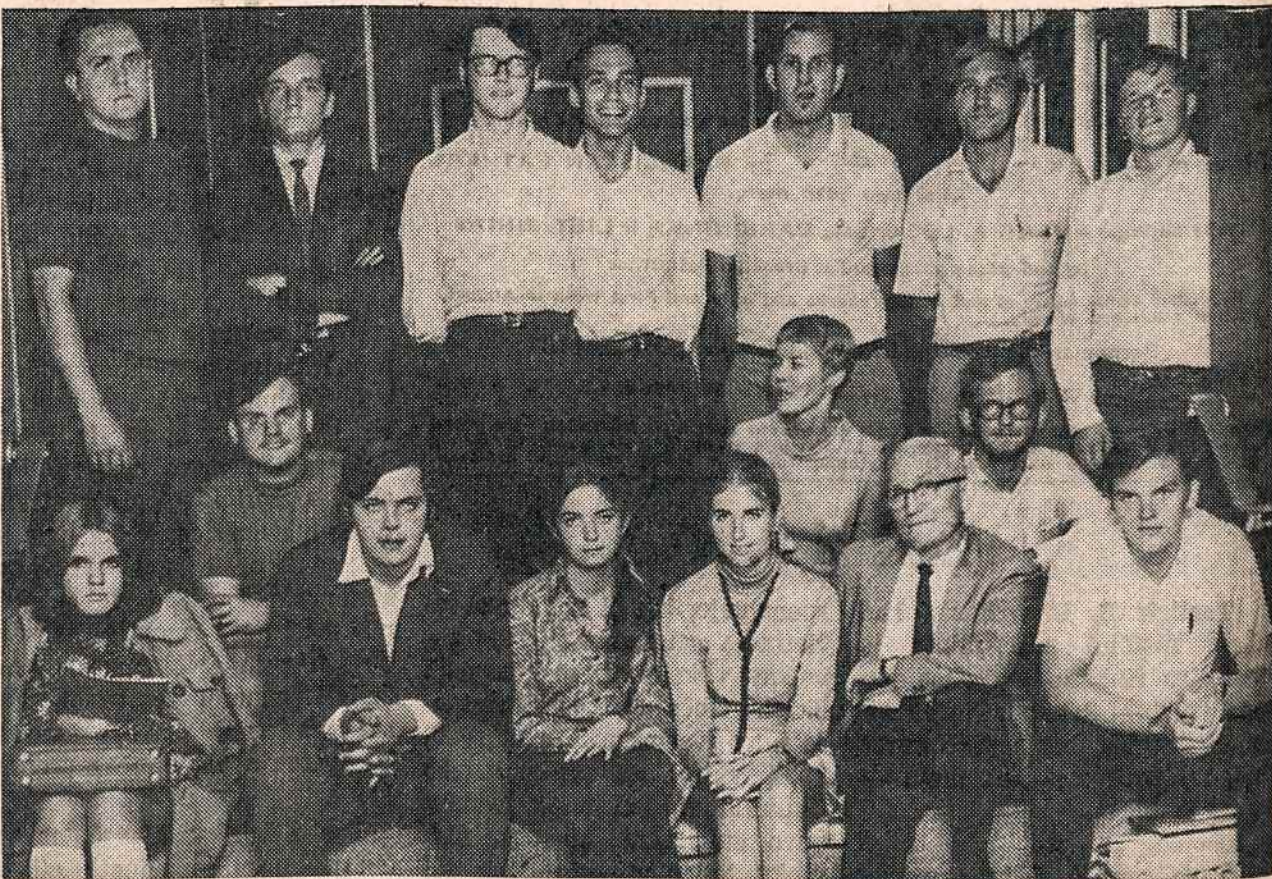
(atkelta iš 3 psl.)

Palyginę mažos lietuvių tautos kultūrinius laimėjimus su bet kokia trijų milijonų grupė didelėje tautoje (pav. rusų), mūsų laimėjimai keleriopai didesni. Tai rezultatas ne fakto, kad esame "Vakarai" Rytams ir "Rytai" Vakarams, bet mūsų tautinės sąmonės tvirtumo.

Lietuvių tauta žengia ateitin, patyrusi didelius kraujo nuostolius, totalistinio teroro grandinėse. Bet sutvirtėjo jos sąmonė bei paruoštų žmonių skaičius. Ateities kelias vistiek bus laisvės kelias...

Diskusijų metu iškelti atskiri Lietuvos kultūrinio gyvenimo faktai bei aspektai.

(Bus daugiau)

Fordhamo universiteto liuanistinių kursų klausytojai su lektoriais R. Salyte ir V. Čižiūnu. Nuotr. V. Maželio

LITUANISTIKOS KURSAI FORDHAMO UNIVERSITETE

Jau keturioliktieji metai, kai Fordhamo universitete vasaros semestro metu organizuojami liuanistikos kursai. Ir šią vasarą būrys studentų ši įvairių Amerikos vietų, net iš Kanados, susirinko aštuonių savaitių darbu. Nelengva jaunimui sėdėti vasaros metu prie knygų ir dirbti. Tačiau retai kas iš mūsų praleido vieną kitą pamoką.

Šią vasarą buvo trys liuanistikos kursai: lietuvių kalba pradedantiems, lietuvių kalba ir literatūra pažengusiems ir aukštesnis kursas — lyginamasis baltų kalbotyros kursas. Visuose trijuose kursuose da-

lyvavo 22 studentai. Lyginamąjį baltų kalbotyros kursą klausė ir vienas universiteto profesorius — olandas dr. Beynen. Šiame kurse paskaitas skaitė prof. A. Salytis ir prof. A. Sennas.

Pirmoj grupėj — pradedančiųjų dalyvavo tie, kurie tik pradėjo studijuoti lietuvių kalbą. Vieni jų kilę iš miršių šeimų, o kitų tėvai yra senesnės kartos lietuviai, anksčiau atvykę Amerikon. Namuose jie kalbėjo angliskai, bet jaunimas turi norą pažinti savo tėvų gimtąją kalbą. Pradedančiuosius mokė prof. A. Vasytis ir Rima Salytė. Jau pradedančiųjų klasėje dėstytojai stengėsi visus paaiškinti daryti lietuvių kalbą, ir vieni su kitais susikalbėdavom, žinoma, su kliūtimis. Malonu, kad jaunosios kartos lietuvių — Rima Salytė — jau pasiruošusi dėstyti lietuvių kalbą universitete.

Aukštesnei lietuvių kalbos ir literatūros klasei vadovavo V. Čižiūnas. Jis visą savo gyvenimą dirbo Lietuvos mokyklose. Šis entuziastas ir mūsų kursoose kovojo dėl kiekvienos minutės, kad tik daugiau perduotų mums žinių. Jis stengėsi mums pavaizduoti su kokia nuotaika vykdavo tėvynėje kalbos, literatūros ir istorijos pamokos. Šioje vyresnėje grupėje studentai susipažino su gramatinėmis formomis, jų vartoseną, žodžių darybą, jų kilme bei kirčiavimu. Nemaža laiko buvo paskirta ir sintaksės mokslui. Šios grupės klausytojai turėjo progos susipažinti ir su lietuvių literatūra, pradedant

Donelaičiu ir baigiant dabartinius lietuvių rašytojais.

Lituanistikos kursams sudaryta speciali lietuvių literatūros ir kalbotyros bibliotekėlė. Kiekvienas vyresnės grupės studentas turėjo perskaityti keilias kūrinius žymesnių lietuvių rašytojų. Šioje grupėje kelias paskaitas skaitė prof. Salytis — apie kirtį ir priegaides.

Be nuolatinių dėstytojų buvo kviečiami svečiai lektoriai. Prof. dr. A. Šlepetytė - Jancienė kalbėjo apie lietuvių tautosaką. Ji ypatingai pabrėžė liaudies dainų grožį ir jų įvairumą. Tėv. dr. Viktoras Gidžiūnas, O.F.M., vaizdžiai kalbėjo apie Lietuvos valstybės įkūrimo ir stiprėjimo laikotarpį, apie Lietuvos valstybės vaidmenį Europos istorijoje. Jo pateiktos žinios buvo įdomios ir labai naudingos, palyginus su tomis menkomis žiniomis, kurias mes išsinešėme iš šeštadienių mokyklų. Apie pounijinį laikotarpį iki padalinimų paskaitas skaitė dr. Al. Budreckis. Jis pabrėžė tuos faktus, kurie privėdė prie Lietuvos - Lenkijos valstybės žlugimo. Dr. Kostas Ostrauskas mus nukėlė į dabartinę pavergtą tėvynę ir supažindino su dabartinės Lietuvos rašytojais.

Liepos 22 mus aplankė Tėv. Antanas Saulaitis, S. J. Jis Fordhamo universiteto koplyčioje aukėjo lietuviškas mišias. Mišių metu studentai pritarė mišiai, giedodami lietuviškas giesmes. Po pamaldų auditorijoje buvo Tėv. Saulaičio paskaita

(nukelta į 8 psl.)

IILONOS PETERIENĖS MENO PARODA

Iiona Peterienė yra jaunosios kartos dailininkė, gyvenanti Los Angeles lietuvių kolonijoje. Tapybos studijas ji pradėjo Los Angeles Miesto Kolegijoje, tęsė jas Berkeley Universitete ir pagaliau užbaigė Kalifornijos Universitete, Los Angeles, įsigydama Meno Mokslų bakalauratą (BA).

Dailininkė Peterienė, prieš surengdama One Woman Show Los Angeles lietuvių kolonijoje, yra dalyvavusi keliose kolektyvinėse parodose su savo kūriniams (Chicagoje, Kalifornijos Universitete, New Yorke).

Jos vienos paroda įvyko birželio 15, Los Angeles Šv. Kazimiero par. salėje, kur ji buvo išstaciūs šešiasdešimt aliėjiniais dažais tapytų paveikslų. Žiūrovams krito į akį vaizduojamų tų įvairumas, spalvingas jų apipavidalinimas. Tapytojai pasirinktą temą sugeba saviškai išreikšti, atitraukdama ją nuo realybės ir suteikdama jai abstraktinį pobūdį. Darnūs spalvų kontrastai nuteikia žiūrovą optimistiškai. Net ir eilinis pa-

rodos lankytojas, žiūrėdamas I. Peterienės paveikslus, randa juose pasigėrėjimo jausmus keliančių motyvų. Daugelis dailininkės paveikslų alsuoja giedria nuotaika, kaip ir pats kaliforniškas kraštovaizdis, kuris dažnai atveju suteikė tapytojui kvėpimo. Stebint jos sukurtus gamtovaizdžius, natūrmortus ir autoportretus, negalima surasti jokios pašalinės įtakos, kuri dažnai pasitaiko jaunų dailininkų kūriniuose. Ji yra savita, išsidirbusi nuosavą stilių. O tai jau daug reiškia dailininkui.

Iiona Peterienė savo tapyboje yra modernistė su žymiu palinkimu į abstraktizmą, kuris žiūrovą mielai nuteikia, kartais net priverčia galvoti apie paveiklo idėją.

Parodoje buvo parduota šešiolika paveikslų. Žinant išleptą Los Angeles lietuvių — meno mėgėjų — skoni, šis parduotų paveikslų skaičius rodo, kad dailininkės kūryba susilaukė tinkamo pasisekimo. Su šia paroda ji jau įsigijo pripažintą dailininkės vardą. J. T.

Lietuvių mokslininkų suvažiavimui ruošti techninės komisijos posėdyje iš k. į d. K. Drunga, dr. E. Ringus, kun. dr. J. Prunskis, J. Šlajus, P. Zumbakis ir inž. Br. Nainys. Nuotr. A. Gulbinsko

Tarptautiniame kongrese Fatimoje

Kviečia įsijungti į Mėlynąją Armiją

Prel. Jonas Balkūnas dalyvavo Mėlynosios Armijos seminare, Fatimoje, Portugalijoje. To seminario darbus ir jo įspūdžius aprašė Darbininko 51 nr. Dabar toliau tęsiame prelado kelionės aprašymą, kurį jis padarė jau grįžęs į namus.

★

Pokalbis apie Mėlynąją Armiją

Prieš išvykdamas į kelionę lankyti kitų Marijos šventovių, ilgai kalbėjau su John Haffert, Mėlynosios Armijos veikėju. Lietuviai turėtų plačiau įsijungti į Mėlynąją Armiją, juk Lietuva pavergta, tikėjimas Lietuvoje suvaržytas, pati tauta — išblaškyta. Marijos užtarymas labai reikalingas tautai atgauti laisvę. Tad reikia mum daugiau melstis ir aukotis.

Mėlynoji Armija yra pasaulinis sąjūdis, kuris siekia įgyvendinti Marijos prašymą — melstis už nusidėjėlių atsivertimą ir aukoti kasdien geruosius darbus ir nuoskaudas kaip atlyginimą už nuodėmes. Jei žmonės tai darys, tai Marija apreiškime pažadėjo Rusijos atsivertimą ir žmonijos taiką.

Marija taip pat padarė pažadą, liečiantį pirmuosius šeštadienius: "Aš pažadu mirties valandojame padėti reikalingoms malonėms tiems, kurie iš eilės penkis mėnesio pirmuosius šeštadienius 1. atliks išpažintį, priims šv. Komuniją, 2. atkalbės rožančiaus penkias paslaptis, 3. mąstys apie 15 minučių su manim rožančiaus penkioliką paslaptį su intencija man atlyginti".

Marija Liucijai pareiškė, kad: 1. kas nešios jos škaplierių, 2. laikys savo pašaukimo skaisčių gyvenimą ir 3. kalbės Marijos mažasias valandas kasdien (arba kasdien kalbės rožančiaus dalį), ji išlaisvins velę tuoj po mirties iš skastyklos kančių.

Didysis priešas — ateizmo dvasia

John Haffert tikino mane, kad pasaulio didysis priešas nėra komunizmas, bet ateizmo dvasia, be kurios komunizmas išnyktų. Ateizmas yra ideologija, kuri gali būti nugalėta tik aukštesnės ideologijos. Idėjų nenušausi kulkom, o tik aiškinimais idėjomis. Malda ir atgaila yra galingesnės už diplomatiją. Lietuviai, — sakė Haffert, — virš 27 metų išlaisvinimo laukė per diplomatiją ir nesulaukė. Išbandykite maldą ir atgailą.

Atsisveikindamas pažadėjau melstis į Mariją kitose šve to-vėse, kad geriau suprastčiau Marijos dalį mūsų kovoje už laisvę. Jis pažadėjo su lietuviais artimiau dirbti, jei pagyventum Mėlynosios Armijos veiklą lietuvių tarpe.

Portugalijoje

Liepos 16 pasileidom lankyti Marijos šventovių. Pakelyje į Lisaboną sustojom Santarem mieste ir aplankom Šventojo Stebuklo bažnyčią.

Bažnyčia labai sena, apleista, bet turi brangią relikviją iš 13-to amžiaus.

Pasakojama, kad 1247 metais viena varginga moteris, nesugyvenanti su vyru, nuėjo pas burtininkę patarimo. Anoji prašė atnešti komuniją, kad šeimyninis gyvenimas pagerėtų. Moteris, priėmusi komuniją, tuoj išėmė iš burnos ir suvyniojo į skepetaitę. Skepetėlė pradėjo kraujuoti. Išsigandus nenėsė ostijos burtininkei, bet paslėpė skrynioje. Naktį su vyru pabudo ir pamatė savo kambarius, apšviestus didžios šviesos. Abu naktį budėjo ir meldėsi, kol atėję kunigai pernešė komuniją į bažnyčią ir idėjo į vašką. Už kiek laiko tabernakulyje rado vašką sukaptą į šmotelius, o komunija buvo kristaliniame

stikle. Šiandien aiškiai matosi kristale kruvina ostija. Ši stebuklinga relikvija išsilaikė virš 700 metų.

Mūsų būrys buvo palaimintas su šia ostija, taip pat leido relikvijorių pabučiuoti.

Lisabonoje nakvojome dvi naktis, aplankėme miestą ir žymiuosius pastatus. Sv. Antano bažnyčioje (jo gimimo) abu rytus laikiau mišias.

Miestas milijoninis ir labai plečiasi. Amerikiečiai pastatė labai ilgą tiltą per Rio Tejo. Anoj pusėj upės stovi didžiulė Kristaus statula. Tai padėka, kad Portugaliją išsaugojo nuo karų. Statula atkreipta į miestą ir tartum jį laimina.

Per Lisaboną yra atvykę kelias mūsų tremtinių į Ameriką.

Ispanijoje

Ispaniją pasiekėm per 4 valandas. Vaziavom tuo pačiu autobusu, kuris mus paėmė iš Fatimos. Tas pats autobusas ir tas pats gidas mus vežė ir lydėjo dešimtį dienų.

Pietavom Caya mieste. Diena pasitaikė labai karšta — 110 laipsnių Fahrenheito, bet oras buvo sausas ir saulėtas.

Keliant buvo nenuobodu, nes vaizdai įvairūs — kalneliai, miškeliai, kai kur matėsi ūkininkų sodybos. Keliai vingiuoti, siauri. Gamta saulės nudeginta, nepatraukli. Medžiai — daugiausia alyvos ir eukaliptai. Kartais buvo ir vaismedžių ir vynuogynų. Sen bei ten dar buvo javų ant lauko.

Ispanijos kraštas atrodo pažangesnis už Portugaliją. Statyba ir žmonės nesiskiria, tik kalba skiriasi. Pragyvenimas, atrodo, lygus abiejuose kraštuose (pigiausias čia ir Graikijoje).

Vieną naktį nakvojome Trujillo mieste. Tai viduramžių miestas, kur kadaise gyveno Ispanijos karalius Karolis IV. Karaliaus rūmuose šiandien yra jeronietės vienuolės, kurios leido mum rūmus apžiūrėti.

Liepos 19 pasiekėme Madridą ir čia turėjome progos pamatyti garsų Prado muziejų ir Karalių Rūmus.

Madridė tikėjau matyti kun. K. Katalavičių ir pasitarti dėl lietuviškos radijo programos, bet jis buvo atostogų išvykęs į Vokietiją. Tikiuos, kad čia užsuko Vliko pirmininkas dr. K. Valiūnas, kuris atostogauja Europoje. Tuo metu jis ir advokatas Riposanu netoli buvo ir buvo pakvietę mane apsilankyti, bet tuo pakvietimu negalėjau pasinaudoti.

(Bus daugiau)

Ateitininkų Federacijos valdyba posėdžiauja. Iš k. į d.: dr. A. Damušis — svečias, dr. J. Pikūnas — federacijos vadovas, kun. S. Yla — dvasios vadovas, dr. P. Padalis — svečias; stovi: dr. K. Keblys — referentas sen-draugiams, L. Gustaitytė — viešnia, dr. R. Kraučiušas — generalinis sekretorius, I. Damušytė — referentė spaudai, A. Razgaitis — referentas studentams ir G. Juozapavičiūtė — viešnia.

ATGAIVINKIME ŠV. PRANCIŠKAUS III ORDINĄ

Naujo direktoriaus paskyrimo proga

Lietuvių tretininkų reikalams tvarkyti yra paskirtas Tėv. Tadas Degutis, O.F.M. Jo žinioje bus visos lietuviškai kalbančios šv. Pranciškaus III Ordino kongregacijos Amerikoje ir Kanadoje. Angliškai kalbančiomis kongregacijomis rūpinasi Tėv. Antanas - Kazimieras Venslovas, O.F.M. Jie abu yra lietuvių tretininkų direktoriai.

Po Vatikano II susirinkimo kai kas ėmė galvoti, kad šv. Pranciškaus III Ordinas jau esąs atgyvenęs savo amžių. Tai stambi klaida. Taip galvojant, išėitų, kad visas šv. Pranciškaus Asyziečio sukeltas dvasinis judėjimas jau esąs persenęs. Tai gryna nesąmonė. Kaip gali persenti Kristaus evangelija, kurią šv. Pranciškus savo įkurtu ju III Ordinu stengėsi įgyvendinti pasauliečiuose? Anuomet tai jam stebėtinai pasisekė. Taip pat ir vėliau šv. Pranciškaus sukeltas dvasinis judėjimas visuomet reikė Bažnyčioje atsinaujinimo pastangas.

Tai aiškiai regime ir Vatikano susirinkimo atveju. Prieš šaukdamas šį pasaulinį vyskupų suvažiavimą, popiežius Jonas XXIII asmeniškai vyko į Asyžių maldauti šv. Pranciškaus Asyziečio pagalbos. Anuo laiku, kai popiežiai mažai kur judindavosi iš Vatikano, tokia kelionė buvo laikoma beveik senacija. Daug kam atrodė ji ilga ir varginanti senelį popiežių. Bet jis keliavo, nenorėdamas be šv. Pranciškaus ypatingos pagalbos pradėti Bažnyčios atnaujinimo žygio.

Taip pat ir pačiame Vatikano II susirinkime bei jo dekre-

tuose gyvai dvelkia šv. Pranciškaus Asyziečio dvasia. Pirmiausia Kristaus evangelijos dvasia, nes šis susirinkimas nuo išorinės dekoracijos, kuri taip spalvingai buvo suklestėjusi Bažnyčioje, lenkia žmogų į vidinį susitelkimą aplink centrą — Kristų. Toliau — meilės ir taikos dvasia, nes Vatikano II susirinkimas nieko nepasmerkė, bet į visus žmones, nors jie būtų skirtingiausių religijų, ar net jas visai praradę, moko žvelgti su meile, jiems padėti atrasti tiesą, jų nepeikiant dėl klaidų. Tai gryniausią šv. Pranciškaus Asyziečio pasaulėžvalgą. Jis taip elgėsi ir taip elgtis mokė kitus, ypač savo artimuosius sekėjus — III Ordino narius pasaulyje. Paminėtina, kad toje pačioje Vatikano susirinkimo dvasioje popiežius Paulius savo taikos vizitui Jungtinėse Tautose New Yorke pasirinko šv. Pranciškaus Asyziečio šventę. Ten jis atskrido 1965 spalio 4 ir įspūdingai prabilo į viso pasaulio valstybių atstovus taikos bei meilės žodžiais. Visa tai liudija, kad Asyžiaus šventasis tebėra reikšmingas ir šiais laikais Katalikų Bažnyčioje.

Aišku, jis turėtų pasilikti reikšmingas ir visose jos kūno ląstelėse — parapijose. Ten visuomet reikalingas pamaldesnių asmenų būrelis, kuris artimiau bendrautų su Dievu, gyviau reikštų bendruomeniniam veikime ir rūpestingiau siektų dvasinės pažangos arba tobulybės. Iki šiol tai buvo III Ordino nariai. Jų kongregacijų nė dabar negali pakeisti jokia kita organizacija, nes neturi tokios specialios programos.

Sv. Pranciškaus III Ordinas po Vatikano susirinkimo yra atnaujintas, pertvarkytas ir pritaikytas naujoms laikams. Skiriamas dėmesio, jis gali tapti gilaus dvasinio gyvenimo branduolys lietuvių parapijose, kaip buvo praeityje. Reikia tikrai linkėti, kad mūsų dvasiškija ir pasauliečiai į šv. Pranciškaus

Ordiną palankiai žiūrėtų. Būtų labai gaila, jeigu tretininkų kongregacijos išmirtų lietuvių parapijose. Kur tada glaustųsi pamaldesni žmonės, ypač pasiekę vyresnio amžiaus, kai ateina laikas giliau susirūpinti sielos ateitim? III Ordinas yra pritaikytas ir jaunimui.

Tėv. Tadaui Degučui uždėtas sunkus uždavinys — atgaivinti, sustiprinti ir išugdyti šv. Pranciškaus III Ordino lietuviškai kalbančias kongregacijas. Jis tam žygiui gerai pasiruošė ir užsidedė. Nuosirdžiai prašau gerb. Dvasiškiją ir pasauliečius padėti šiame kilniame darbe. Kai kur III Ordino kongregacijos jau yra išmirusios — reikia jas papildyti naujais nariais; kai kur jų visiškai nėra — būtų naudinga jas įkurti; kai kur kongregacijų veikimas yra apsilpęs — reikia jas sustiprinti. Tėv. Tadas Degutis pradeda šį darbą su tikru pasivertimu bei šviesiom viltim. Tegul jo pastangas laimina Viešpats!

T. L. Andriekus, O.F.M. Provincijolas

Vliko leidinėlis

Jau spausdinamas naujai Vliko paruoštas leidinėlis Lithuania, How Much We Know About Her. Išsiantinėjimas galės būti pradėtas rugsėjo mėnesį. Todėl numatantiems juo pasinaudoti jau dabar laikas užsisakyti tų leidinėlių reikiama kiekį. Organizacijos bei paskiri asmenys skatinami naudotis visokiomis įmanomomis progomis skleisti šį leidinėlį tarp kitataučių, ypač tarp laikraštinių, vidur. mokyklų moksleivių ir studentų. Leidinėlį yra trumpai pateikta esminių informacijų apie Lietuvą, iliustracijų ir Lietuvos žemėlapis. Užsisakę prašomi siųsti po 10 centų už užsakomą egzempliorių spausdinimo bei persiuntimo išlaidų sąskaiton. Kreiptis adresu: VLIKAS, 29 West 57th St. 10 Fl., New York, N. Y. 10019 (E)

Iš Romos atvyko kun. H. J. Šulcas

Rugpjūčio 6 į New Yorką iš Romos atvyko kun. Hermanas Jonas Šulcas, salezietis. Amerikoje jis išbus iki spalio 16.

Į kunigus išventintas 1968 gruodžio 21. Pagrindinis jo kelionės tikslas yra išreikšti padėką geradariams ir saleziečių darbų rėmėjams. Be to, jis yra įpareigotas nušviesti saleziečių ateities planus Romoje, kur kuriamas tautinis jaunimo centras.

Kun. J. Šulcas dalyvaus taip pat vasaros stovyklose Kennebunkpore ir Dainavoje. Be to, nori aplankyti didesnes lietuvių kolonijas kaip Chicago, Kenosha, Worcester, Bostoną, Baltimorę, Pittsburghą, Clevelandą, Detroitą, Torontą, Rochesterį, New Yorką, Putnamą.

Jis yra dirbęs saleziečių gimnazijoje kaip bendrabučio vedėjas ir mokytojas, o vasaros metu vadovavo jaunimo vasa-

Kun. H. J. Šulcas

ros stovyklom Italijos Alpėse. Ir Amerikoje jis nori susitikti su lietuvių jaunimo veikėjais ir pasimokyti iš jų, kaip jaunimą organizuoti, nes žada tęsti savo veiklą jaunimo centre Romoje.

STUDENTŲ ATEITININKŲ STOVYKLA IR SUVAŽIAVIMAS

SAS atsinaujinimo metus baigiam su gavinančia stovykla Lake Ariel, Pa. Stovyklos tema — studento ateitininko kūrybingas įnašas moderniam pasaulyje. Tie žodžiai tik nori paaiškinti, kad mes siekiame paveikti savo pasaulį pozityviai ir praktiškai per savo leituvišką, krikščionišką kūrybą. Kodėl, kaip ir panašūs klausimai bus svarstomi stovykloje.

Kad programa sklandžiai riedėtų, rūpinsis: dvasios vadovas — Tėv. Gediminas Kijauskas, S.J., komendantas — Povilas Žumbakis, vakarinių programų vedėjas — Aldona Zailskaitė ir Elenutė Bradūnaitė. Aldona Zailskaitė eis ir mergaičių vadovės pareigas. Bernardas Prapuo lenis moks dainavimo. Eligijus Sužiedėlis praves ideologinį atsinaujinimą.

Iškilmingas stovyklos atidarymas šeštadienį, rugpjūčio 23-čią, 7:30 v. v. Registracijos mokesčiai (5 dol.) prašoma siųsti

SAS vicepirmininkui Pauliui Alšeniui, 6800 Somerset Drive, Brecksville, Ohio, 44141. Dėl sumulkesnių informacijų kreipkitės tuo pačiu adresu. Telefonas 216-526-5135. Stovyklos mokesčiai (35 dol.) galima primokėti pačioj stovykloj. Stovyklautojai prašomi atsivežti savo "miego maišus" arba savo paklodes, antklodes bei pagalves. Stovykla pravedama kūrybišką, ateitininkiškoj nuotaikoj. Mielai priimame tokius stovyklautojus, kurie nori prie tos nuotaikos prisidėti.

Kas negali dalyvauti stovykloje, kviečiami atsilankyti Studentų Ateitininkų Sąjungos metiniame suvažiavime Lake Ariel stovyklavietėje rugpjūčio 30-31. SAS Valdyba

— Ievos Pocienės skulptūrų paroda Adelaidėje praėjo sėkmingai. Labai palankiai įvertino penki meno kritikai. Parodos metu nupirka 13 kūrinių

Los Angeles Lietuvių ansamblis birželio 28-29 minėjo 20 metų veiklos sukaktį. Nuotraukoje lituanistinės mokyklos vedėjas I. Medziukas atidaro jubiliejinį banketą. Nuotr. L. Kanto

IŠ VISUR

— Lilija Šukytė, Metropolitan operos solistė, šį rudenį lietuviams dainuos tris kartus: dalyvaus XV Kanados Lietuvių dienoje Hamiltone rugpjūčio 29-31; New York Town Hall salėje dainuos rugsėjo 14 Laisvės Žiburio radijo rengiamame koncerte; Hartfordo Hart College Millard salėje dainuos spalio 5 specialaus komiteto rengiamame koncerte Putnamo gamėčių stovyklos naudai.

— Prel. Leonardas C. Gižinskas, L. T., gyvenęs Detroit, dabar pavaduoja Dayton, Ohio, šv. Kryžiaus lietuvių parapijos kleboną kun. dr. T. Narbutą, išvykusį atostogų. Prelato adresas: 1922 Leo St., Dayton, Ohio, 45405. Čia pasiliks iki Darbo dienos.

— Rūta Skiriūtė šiais metais B. A. laipsniu baigė San Fernando Valley State kolegiją. Specialybė — kūno kultūra, sportas ir šokiai.

— Adv. Nadas Rastenis gavo pakvietimą iš Pasaulio Poetų Kongreso pirmininko Amado M. Yuzon kongrese skaityti savo poemą "War's Curse". Kongresas vyksta rugpjūčio 25-30 Maniloje, Filipinuose. Tema: pasaulio brolybė ir taika per poeziją. Nadas Rastenis, paskutiniu metu nesveikuodamas, kvietimo negalėjo priimti.

— L. S. T. Korp! Neo-Lithuania suvažiavimas įvyks rugpjūčio 30 - 31 Pottawattamie Resort, Benton Harbor, Mich.

— Kazys Kavalaiuskas, Dainos choro dirigentas, rugpjūčio 8 staiga mirė Sydneyje, Australijoje.

— Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, O. P., šiais metais švenčia 35 metų vienuolinio gyvenimo, 30 metų kunigystės ir 35 metų spaudos darbo sukaktis.

— Liet. Tautinių Šokių Instituto valdyba Chicagoje svarstė ateinančių metų programą, kurioje numatyta: praplėsti valdybą, suorganizuoti taut. šokių mokytojų kursų ir tautinių šokių parodą su paskaita Chicagoje ir pradėti ruošti naujus šokius IV-tajai taut. šokių šventei. Posėdyje dalyvavo Bruno Šotšas, Leokadija Brazdienė, Irena Šilingienė, Bronė Jameikienė ir valdybos pakviesta Jadvyga Matulaitienė iš New Yorko.

— Apie rašytoją O. V. Milašų platesnės apimties rašinių paruošė Paryžiuje veikiančios Milašiaus draugų dr-jos narys M. Kunstle. Rašinių atspausdino Paryžiaus žurnalas "Paris Match" menui skirtame puslapyje. Kunstle pasakoja apie Milašiaus kūrybą ir nurodo, kad po I pasaulinio karo Milašius buvo pirmas nepriklausomos Lietuvos atstovas Paryžiuje.

— Leidinys "Lietuvių švietimas Vokietijoje 1944-1950 metais" jau suredaguotas. Gautoji medžiaga suskirstyta į keturias dalis. Pirmoje dalyje sutalpinti vaikų darželių aprašai, antroje — pradžios mokyklų, trečioje — progimnazijų bei gimnazijų, o ketvirtoje — specialiųjų mokyklų ir kursų. Surinkta daug fotografijų. Šiuo metu lituanistas peržiūri rankraščio kalbą. Rugpjūčio mėn. viduryje rankraštis bus atiduotas leidėjui. Provizoriniais apskaičiavimais šis 600 puslapių leidinys, išrašas kitais viršeliais, turėtų kainuoti apie 8-9 dol. Kad leidėjui paaiškėtų tiražo dydis ir kad prenumeratoriai būtų galima įdėti į leidinį, maną pirkti šį leidinį, prašomi skubiai pranešti Kultūrai Remti Draugijai, 7026 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Pinigų nesiųsti. Sumokėsite, kai gausite knygą (V.L.).

NUKRYŽIUOTOJO JĖZAUS

SESERYS

BROCKTON, MASS.

nuosirdžiai Jus kviečia atvykti į

24-tą

METINIŲ PIKNIKĄ — CEGUŽINĘ

Darbo dieną — 1969 rugsėjo 1

11 val. ryto šv. mišios

Nuo 1 val.:

Muzika, žaidimai, užkandžiai, laimėjimai, išpirkimai

HARTFORD, CONN.

Nemaža žmonių iš Hartfordo vasaros šiemet Kennebunkpore pas tėvus pranciškonus. Ten buvo klubo vedėjas A. Petrauskas su žmona, F. Bočiūnas, P. Petrauskas ir dar keletas šeimų. Savaitgaliais visi stengėsi išvažiuoti iš miesto ir praleisti laiką gamtoje. Žmonės lankė ir lietuvių parką East Hartforde.

Vagys dienos metu įsilaužė į lietuvių šv. Trejybės bažnyčią ir ją apvogė. Išnešė visokių brangenybių. Gaila, bet taip yra — padidėjo plėšimai, vagystės ne tik nakties metu, bet ir dieną. Nesaugu pasidarė gatvėje. Plėšikauja ir vagiliauja jauni žmonės. Tokių yra ir Hartforde.

Vietos SLA tradicinė metinė gegužinė buvo rugpjūčio 17, East Hartforde. Buvo atvažiuojęs Tėvynės redaktorius J. Petrėnas.

Ruduo artėja. Su juo turėtų pagyvėti ir kultūrinė veikla. Bet ar pagyvės. Šiup kultūrinis lietuvių veikimas Hartforde pasidarė kur kas silpnėjęs nei anksčiau. Lietuvių Bendruomenės apylinkė radijo valandėlė čia gyviausiai reiškiasi.

V.M.K.

Išvyka

Rugpjūčio 3, sekmadienį, buvo gana tvanki diena, bet nelijo... Man parėjus iš bažnyčios, mano dukte viešnia paragino važiuoti į tėvų pranciškonų rengiamą gegužinę Kennebunkport, Maine. Kažkodėl nesiryžau ruoštis į kelionę. Vėliau porai valandų praėjus, dukra vėl sako: "mama, važiuojam į gegužinę, aš tave nuvešiu".

Laiškas Redakcijai

Dar dėl siuntinių į pavergtą tėvynę

"Darbininke periodiškai dedamos "Cosmos Parcels" siuntinių firmos skelbimas atrodo klaidinantis, todėl reiktų šios firmos pareiškimus interpretuoti plačiai žinomų kitų faktų šviesoje statant lietuviškų interesus pirmoj vietoj aukščiau visų kitų.

Cosmos skelbimai sako: "tūkantai klientų patenkinti". Įdomu, kaip Cosmos galėtų įrodyti, kad iš tikrųjų taip yra. Aš žinau, kad tūkstantai nėra patenkinti ir štai kodėl, būtent vieno siuntinio persiuntimo išlaidos buvo tokios: maitis — 86,09 dol., mokestis — 2,50 dol. patarnavimas — 14 dol., pašto ženklai — 9,85 dol., apdrauda — 1 dol. Viso 113,44 dol.

Ar įmanoma rasti patenkintą, kada vien tik tai už persiuntimą tenka mokėti pasakišką sumą, kokios nėra vienas kraštas nereikalauja. Visi gerai žinome, kad šios sumos eina tik į Kremliaus kišenę, bet ne

Šį kartą su tikru noru sutikau. Ir pietų nebevalgėm, nes jau buvo vėlus laikas, skubiai susėdom į sportinę mašinėlę ir per tris su puse val. nuvažiuojom į gražią ir mielą Tėvų pranciškonų vienuolyno sodybą. Anksčiau čia dažnai su visa šeima vasarodavome. Ir šiemet liepos mėn. pradžioj turėjom progos čia gražiam ore ir puikioj aplinkoj sustiprinti savo sveikatą. Tačiau į gegužinę per 18 metų tai pirmą kartą tenyvykom.

Gegužinės išpūdziai labai mieli ir malonūs. Dalyvių buvo gausiai iš New York, Hartford, Worcester, Boston, Gloucester ir kitų vietovių. Vieni, susitikę savo draugus ir pažįstamus, linksmai kalbėjosi, kiti laimę mėgino, užkandžiavo. Lie-

tuviška plokštelių muzika nuotaikingai visus linksmino. O jaunimo puikiai pašokti tautiniai šokiai visų stebėjusių širdis džiugino ir gaivino. Už tai priklauso didi pagarba ir padėka šokių mokytojai O. Ivaškienei ir jos auklėtiniam jauniam ir mažiesiems, jog savąjį tautinį meną neuilstamai, gražiai ir darniai puoselėja.

Ši vasara gegužinėm ir vasarotojam nepalanki ir lietinga, bet Tėvų pranciškonų su rengtai Dievulis davė gerą dienelę. Atvykę galėjo gražioj gamtoj jaukiai ir linksmai praleisti sekmadienio laiką.

Ir mudvi su dukrele sutikom savo gerus bičiulius, pažįstamus ir labai džiaugiamės, kad į puikią Tėvų pranciškonų gegužinę nuvažiuojam.

Buvusi M. H.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

7 dol. — A. Malinauskienė, Arlington, Mass.

Po 5 dol.: A. Zavadzka, New London, Conn., J. Vaisiūnas, Caracas, Venezuela, P. Cinkus, Milan, Tenn., P. Raulinaitis, L. A., Calif., S. Zebertavičius, B'klyn, N. Y.

4.50 dol.: J. Grigaliūnas, Elizabeth, N. J.

Po 3 dol.: L. Mathews, B'klyn, N. Y., E. Venckus, Woodhaven, N. Y., A. Peetrs, Ozone Pk., N. Y., D. Yakienė, Smithtown, N. Y., F. Mocijūnas, Rochester, N. Y., Z. Delenkaitis, Waterbury, Conn., H. Dalangauskas, New Britain, Conn., P. Surma, Phila., Pa.

Po 2 dol.: F. Dimas, F. Adamonis, A. Jurgėla, J. Jonaitis, J. Stonkus, A. Sijewic, Brooklyn, N. Y., H. Petniūnas, A. Petraitis, V. Galinis, Richm. Hill, N. Y., V. Budininkas, A. Kepalas, M. Klimas, F. Kurmis, Woodhaven, N. Y., R. Mainelis, Sunnyside, N. Y., O. Arlickas, A. Milasevičius, L. I. City, N. Y., J. Maldutis, Lake Ronkonkoma, N. Y., V. Sirusas, Ossining, N. Y., K. Ciurlys, E. Paterson, N. J., V. Gružas, Paterson, N. J., M. Mikolaitis, Cherry Hill, N. J., S. Vanagas, Irvington, N. J., B. Zemeikis, Higginsville, N. J., B. Markevičius, Worcester, Mass., M. Kristoponas, Dorchester, Mass., A. Grigas, Lowell, Mass., V. Izbickas, Westwood, Mass., E. Valiukonis, So. Boston, Mass., Kun. S. Yla, Putnam, Conn., J. Bružauskas, Ansonia, Conn., D. Urbonavičius, Fairfield, Conn., P. Levendauskas, Nautagatuck, Conn., V. Levanas, E. Zilinskienė, S. Petruskevičienė, Waterbury, Conn., A. Sedgwick, Stratford, Conn., Z. Gavėnas, W. Hartford, Conn., V. Frankus, O. Bibuls, Balt. Md., P. Bernotas, Nashua, N. H., Kun. S. Bartkus, Kewanee, Ill., P. Deltuva, Rockford, Ill., A. Miklas, Cgo, Ill., A. Nagal, Warrington, Pa., F. Ališauskas, Scranton, Pa., R. Šileika, Phila., Pa., V. Žilinskas, E. Marsen, Pgh., Pa., Dr. A. Savičiūnas, M. Palūnas, Akron, Ohio, kun. C. Patrick, A. Masionis, Cleveland Ohio, A. Barzdukas, Falls Ch. Va., U. Varneckas, L. A. Calif., V. Balčiūnas, Dells, Wisc., V. Dailidė, Toronto, Ont.

Visiems, prie kalendoriaus išlaidų padengimo prisidėjusiems, nuoširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir? neatsiliepusių.

Dėkinga DARBININKO Administracija

Su pagarba
Ljudvika Kulikauskienė

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. Dr. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiame laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Dr. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Cooperative Bank Plaza, 1864 Centre Street, West Roxbury, Mass. 02132.

Klausimas

Atvykę į Ameriką 1951, abu su žmona sunkiai dirbome fabrikuose. Kai susitaupe, nusipirkome namus, paskui ir kitus, tai darbo dar prisidėjo, nes šventadieniais ir per atostogas teko tuos namus taisyti, remontuoti ir šiaip žiūrėti. Vairkams baigus mokslus, nutarėm nelaukti, kol sukaks 65 metai pensijai gauti. Nutarėm palikti darbus ir eiti į tokį biznį, kuriame žmogus galėtų dirbti ir senatvėje. Ilgai ieškojė ir svarstė, nusipirkome "motelį". Pirkome ne tik pastatus, bet ir jame esamus baldus, televizijas ir kitus reikmenis. Iš viso tas motelis mums kainavo virš 150.000 dolerių. Padėjė geroką sumą rankpinigių (deposit), kiti pinigai arba, geriau sakant, balansas buvo išdėstytas mėnesiais mokėjimais po 3,000 "principal" ir 300 procentų. Tiesa, kai pirkome motelį, savininkas mums rodė savo buhalterijos knygas, iš kurių aiškiai buvo matyti, kad vidutinių pajamų jis yra turėjęs per 5000 į mėnesį. Taigi buvome tikri, kad neturėsime sunkumų motelį per trumpą laiką išmokėti, kol dar turime jėgų patys dirbti ir tvarkyti. Turėjome pėmę ir advokatą, jis tuos reikalus mums ir tvarkė. Kai motelis buvo mūsų pilnai perimtas, buvome nemaloniai nustebę, matydami, kad biznis toli gražu nesiseka taip, kaip buvusiems savininkams. Pajamų turėjome žymiai mažiau, negu tikėjomės. Kol sutaupe dar buvo kelias tūkstančių, šiaip taip sugebėjome apsiginti. Sutaupe beveik išnykus, atsidūrėme tikroji nelaimė. Susisiekę su senu savininku, susitarėm, kad jis priims 1500 į mėnesį ir 150 procentų, vietoj 3,000 ir 300. Mes prašėme, kad tai būtų sutvarkyta raštiškai ir jis žadėjo tai padaryti, kai tik susisieks su savo advokatu, kuris, anot jo, buvo kažkur išvažiuojęs. Mes perdaug nesirūpinom, nes jis priėmė mūsų 1650 dol. per du mėnesius, sakome, reiškia sutinka. Trečią mėnesį, kai pasiuntėm jam čekį 1650

Skaitytojas
(prašau nedėti laiškinį mūsų valstijos)

Atsakymas

Rimtas advokatas negarantuoja bylos išlošimo. Reikalauji vadinamo "retainer" yra priimta ir suprantama. Juk advokatas, kuris veda bylą, turi ir išlaidų ir "investuoja" savo darbo ir laiko. Manau, kad Tamsta be reikalo ieškai kito advokato. Advokatą aš nerekomenduoju, nes, jei klientas būtų tokiu advokatu nepatenkintas, mano rekomendacija jam nepaktų.

Dėl paties reikalo: jei aš turėčiau sutarties nuorašą, aš į Tamstos klausimą galėčiau daug geriau atsakyti. Nežinant sutarties nuostatų, yra neįmanoma konkrečiai dėl jos pasisakyti. Paprastai tokios sutartys turi vadinamas "time is of the essence" ir "forfeiture" klauzules. Labai daug priklauso nuo tų klauzulų suredagavimo. Kiekvieno atveju, man atrodo, kad tas faktas, kad buvęs savininkas priėmė mažesnius mokėjimus (installments), negu buvo numatyta sutarty, padėtų Tamstos advokatu patiekti argumentą, kad buvęs savininkas "sutiko" su sutarties nuostatų pakeitimu (modifikacija). Teisiškai tai vadinasi "waiver". Todėl vargu ar jis galėtų reikalauti, kad Tamsta griežtai vykdytum "senus" sutarties nuostatus. Tokiu atveju, prieš kreipdamasis teisman, jis privalėtų Tamstoms pranešti, kad jis

Kad nenuieity niekais

Australė Geraldina Fawcett, nors jau ir 53 m. amžiaus, dar kartą norėtų ištekti ir ieškoti tokio vyro, kurio vardo ir pavardės pirmosios raidės būtų F. ir F.

Mat, jos vyras buvo Frederickas ir paliko nemaža baltinių ir drabužių su monogramomis. Ji nenorėtų, kad visa tai niekais nueitų.

Mūsų Sąjungos nariui ALFONSUI JAKUPČIONIUI, o taip pat jo seseriai ir broliams, mirus jo broliui Simonui, reiškiamė nuoširdžią užuojautą

ALRK Vargonininkų ir Kitų Muzikų Sąjungos Centro Valdyba

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

Work near Home
Offset Pressman & Asss Pressman. Also Operator Single & Color Presses. Steady work. Nice working conditions Day shift.
Commercial Multi Color Corp.
653 11th Ave., N.Y.C.
Call (212) C16-8231

Work Near Home
FOREMAN Secondary Operation Dept. To set up secondary operation involving drilling tapping, turning, milling. Must be able to supervise. Some background in tool work. Mini-Matic, 1275 Bloomfield Ave. Fairfield, N. J. (201) 226-7877 — Mr. Folz.

Work Near Home
Cooks Ala Carte Exp. Only top pay. Full time & part time. All benefits. The Chalet, 120 West Passaic Street, Rochelle Park, N. J. Call(201) 843-2711. Ask for Chef Rudy.

EXP MECHANIC ON AUTOS
Must have own tools — steady nice working conditions work near home Commercial body and tank — 53-24 98th Street Corona Queens. Call: 699-5688

SALAD MAN

Short Order Cook and General Kitchen Help steady nice working conditions good salary. THE SCHOONER REST — 111 West Broadway Port Jefferson L.I.
Call 516-473-5656

SHEETMETAL MECHANICS

1st & 2nd class. Full time days. Part time nights 5 hours. Precision chassis, housing, etc. Close tolerance. Bklyn. loc.
(212) 783-6206

AUTO MECHANICS

12,000 to 15,000 Potential
If you're looking for the chance to earn excellent pay with potential income unlimited, this new aggressive Ford dealership is for you. Many fringe benefits, fine working cond. Contact Service Manager, Thomas Ford, 914 YOnkers 8-3900.

Work Near Home

Exp or Trainee
Transmission Mechanic or helper Learn to rebuild & install Must have license Rosedale Automatic Transmission, 3375 Lawson Blvd., Oceanside, N.Y., Call 516 OR8-2909

Work Near Home

MALE CUTTERS
On Children sportwear Permanent. Salary open Plenty of overtime Must be Exp.
CLARK KNITTING MILLS
150 Commerce Rd.
Charlstatd, N. J.
(201) 933-8844

reikalauja "senų nuostatų" griežto vykdymo; taigi, kad jis nebesutinkas su modifikacija. Ar jis tai gali dabar iš viso padaryti, ar ne, priklauso nuo sutarties nuostatų redakcijos.

Sunku tikėti, kad Tamsta pirktų tokį brangų motelį, atsidėdamas vien ant senojo savininko Tamstai rodomų buhalterijos duomenų. Žinoma, biznio sumažėjimas gali būti paaiškinamas biznio administracijos pasikeitimu (change of management). Tačiau tokios rūšies bizny, kaip motelis, administracijos pasikeitimas paprastai neturi didelės reikšmės. Esu tikra, kad Tamstų motelio priežiūra nėra prastė, negu buvusio savininko; Tamstos gal tik turite mažiau patyrimo šitokios rūšies biznyje.

STATIONERY FIREMEN
SECOND CLASS LICENSE
GENERAL MAINTENANCE PAINTER
HOUSEKEEPING, DIETARY
LAUNDRY SERVICE POSITIONS

Salem Hospital is a large friendly community hospital that offers qualified personnel, highly competitive salaries, a convenient suburban location, excellent benefits and a congenial staff.

Apply Personnel Office
SALEM HOSPITAL
81 Highland Ave., Salem, Mass.
(617) 744-6000

— An Equal Opportunity Employer —

IRON WORKERS

Inside & outside Experience. Good pay, steady work Call (212) 539-0220.

WORK NEAR HOME

Porter nites 12-8. Steady nice working conditions Brunswick Parkway Lanes 955 Bronx River Ave. Bronx. Call 893-4080

TAILOR

We are seeking a thoroughly experienced tailor for our Men's alteration department. Liberal salary, excellent employee benefits.

Apply in Person

BAMBERGER'S

Newark
Employment Office 9th Floor
An equal Opportunity Employer

Work Near Home
Experienced Body & Fender Man or Combination Painter
Steady work nice working conditions All fringe benefits 40 hours 5 days

Perfect Custom Coach Inc.
219 W. 77th St., N.Y.C.
874-3016

MALE - FEMALE

High School Grads

JUNE GRADS

Get yourself
something for
graduation...
a good job.

Right now, we have a choice of openings as:

SECURITIES CLERKS
TYRISTS
STENOS
SECRETARIES
FIGURE CLERKS
PAGES
FILE CLERKS

and many other great jobs at good starting salaries.

A special feature at Citibank are several training programs, for example — Secretary page program for gals having little or no typing & steno skills to be trained during the normal work day as secretaries. Supervisory training program — geared to night college students who possess outstanding aptitudes.

APPLY NOW

111 WALL STREET
(at F.D.R. Drive)

8:30 am - 4:30 pm
on Wednesday - Friday.

634 LEXINGTON AVE.
(at 54th Street)

9:00 am - 7:00 pm
Monday and Tuesday
9:00 am - 5:00 pm
Wednesday - Friday

For Something More Than a Job

An equal opportunity employer
m/f

Eglė Giedraitienė ir P. Slyvynas — Blue Water Manor savininkas. Ši garsi vasarvietė yra prie George ežero. Puikios sąlygos praleisti atostogas. Patogu pailsėti vykstant į Kanadą. Nuo New Yorko per 200 mylių. Iš New York Thruway Exit 24, į Northway 87 iki Lake George Village; iš ten 9N keliu 7 myl. į šiaurę. Dėl informacijų kreiptis: Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y. Tel. (518) NH 4-5071. Nuotr. V. Maželio

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

• S.A. lietuvių p-bes rugpiūčio 23-24, Clevelande žada stiprias ir įdomias kovas. Chicago siūnia Tautvaisą, Palčiauską, Jankauską, Salkauską, Ramą, Karpušką ir jaunius: Zinkevičių, Urnėžį ir Jasaitį. Laukiama dalyvių iš Kanados priešaky su praeitį p-bių laimėtoju, tarp. meistru Povilu Vaitoniu, taipogi iš Bostono, Clevelando, New Yorko ir kt.

• Mirė Leningrado didmeistris Aleksandras, sūnus Kazimiero, Tolušis (rašėsi Tolus) 59 metų, po ilgos ir sunkios ligos. 1942/3 m. buvo lietuviškųjų junginių karys — jaun. leitonantas. 1943 m. Maskvoje žaidė lietuvių komandoje draug su Mikėnu, Vistaniekiu ir kt., kuri įveikė latvius 7-5. 1945 ir 1947 dalyvavo Lietuvos p-bėse. Daugkartinis Leningrado čempionas 1937-1955 m. laimėdamas tarp. turnyrą Bucharaste, priešaky Petrosianui, Smyslovo, Spaskio, Szabo, Barze ir kt. Kelerius metus buvo estų didmeistris P. Kereso treneris, iš kurio pats daug ko pasisėmė.

• JAV jaunų p-bes Bostone laimėjo kanadietis Lawrence Day, pakrovęs 6½ tš. iš 7 galimų. Pustaškiu atsiliko bostonietis Jackie Peters iš MIT, paskutiniame rate sužaidęs lygiomis su naujuoju čempionu. Buvo 129 dalyviai. Žemiau liko meistras Weinstein iš New Yorko.

• Amsterdamo tarp. turnyrą laimėjo vengras Portisch, surinkęs 11½ tš. iš 15 galimų. Sovietų didmeistriai Liberzonas 10 tš. ir Vasukovas 9½.

• V. Kaušlaitė žaidė profsąjungu spartakiados baigėje, Leningrade. Vyrų varžybose Leningrade kauniečiai Maslovas įveikė didmeistrį V. Korėnojų 2½-1½, o Mikėnas sukvupo prieš kitą didmeistrį A. Suetiną, tokia pat pasekme.

• Kapitonas Algis Makaitis iš Fort Maede, Md. praeitį savaitgalį buvo atvykęs pas savo tėvelius į Norwood, Mass. Greitu laiku jis baigs karinę tarnybą.

SPORTAS

VASARINIS FUTBOLAS

• Vietos Lietuvių Atletų Klubu futbolininkai ruošiasi rungtynėm prieš Chicagoos Lituaniją, Darbo Dienos savaitgalį. O ruoštis tikrai reikia. Štai perėitą sekmadienį žaistos draugiškos rungtynės prieš bavarus davė daugiau negu liūdną vaizdą. Komandos vadovui Remėzai I, tik ką tapusiam ši kartą naujo futbolininko tėvu, darbo laukai tikrai platus. Vasarinėje formoje esą žaidikai toli gražu nesudaro vieneto. Žaista šioj sudėty: Malinauskas I; Budraitis (Bileris), Remėza II, Klivečka I, Kreicas; Mrozinskas, Šileikis; Zadvydys, Česnauskas, Market, Budreckas. Pralaimėta 1:3 (0:2). Visai išskydusioje komandoje protingiausiai atrodė po didesnės pertraukos žaidęs Klivečka I. Geriau už likusius pasirodė "bavaras" Budreckas ir Šileikis. Aikštės viduryje pasigesta komandos kapitono Vainiaus II, visad daug darbo atliekančio. Tikimasi susilaukti Klivečkos II. Nežiūrint ir abiejų pastiprinimų, dabartinėje padėtyje, meisterio laurai Chicagoje mūsiškiams kabo nepasiekiamoje aukštumoje.

Atletas

SAUDYMO SPORTO VARŽYBOS

Rugpiūčio 24, sekmadienį, Kodačių vasarvietėje Nida, Linden, Mich., ruošiamos šaudymo varžybos. Rengėjai: Stasio Butkaus Detroito šaulių kuopos šaudymo sekcija, kuriai vadovauja Antanas Šiurkus ir šaud. instruktorius Jonas Sostakas.

Šaudymo dalyviai paskirstyti į tris grupes: jaunųjų, vyresniųjų (pagal amžių) ir moterų. Kiekviena grupė rungtyniaus dėl pereinamos taurės, kurios dovanotos Vlado Selenio, Jono Butkaus ir St. Butkaus Detroito šaulių kuopos.

Ypač jaunimui šaudytojam patartina šiomis šaudymo varžybomis susidomėti. LŠST centro valdyba jau yra pagaminusi specialius už gerą šaudymą žymenius: aukso, sidabro ir bronzos.

Šiose šaudymo varžybose taikliausiai sušaudė bus atrinkti ateinančiom varžybom Dainavoje, kurias rengia LŠST rugpiūčio 30, 31 ir rugsėjo 1 — Darbo, dienos laikotarpiu. Tokių rinkinių šaudytojų atranką sudarys 4 geriausiai sušaudę (daugiausia surinkę taškų) ir 2 kandidatai.

LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

S. Amerikos pabaltiečių ir lietuvių prieauglio klasių lengvosios atletikos pirmenybės įvyks rugsėjo 6 Toronto, Ont. Pirmenybes vykdė Kanados Latvių Sporto Sąjunga.

Varžybos vyks šiose klasėse jauniams ir mergaitėms: B (14-15 m.); C (12-13 m.); D (10-11 m.) ir E (žemiau 10 m.).

1969 m. S. Amerikos Lietuvių pirmenybės bus išvestos iš pabaltiečių varžybų, atskirų rungčių visai nevykdant.

Dalyvavimas šiose varžybose yra atviras visiems lietuvių, latvių ir estų sportininkams. Dalyvių skaičius neapribotas. Lietuviai dalyviai privalo būti atlikę 1969 m. ŠALFASS-gos metinę registraciją.

Lietuvių dalyvių registracija atliekama per sporto klubus ar asmeniškai iki rugpiūčio 28 šiuo adresu:

Mr. A. Malinauskas, 63 Hewitt Ave., Toronto 3, Ont. Tel. (416) 531-6817.

Lietuvių pirmenybėms klubai varžysis dėl dr. A. Nasvyčio pereinamosios taurės, įsteigtos 1967. Pereitų metų laimėtojas — Clevelando LSK Žaibas.

Ne tik klubams priklausą sportininkai, bet ir neorganizuotas jaunimas kviečiamas šiose varžybose dalyvauti.

ŠALFASS-gos centro valdyba

— Rašomos mašinos nuo mažiausios iki standard 92%. Iet. angliškų raidynais, taip pat TV, radijo ir biznio mašinos. Reikalaukite katalogėlių: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731 telef. (516) 757-0055.

Juostos, takeliai, pagalvėlės. Milda Kvedarienė, 5 Drum St., Iselin, N. J. 08830. Tel. (201) 283-1981.

KADA JUM NEREIKIA RADIJACIJOS PAGALBOS MAISTUI UŽLAIKYTI?

Stengiantis maistą apsaugoti nuo sugedimo, neseniai išrastas radijacijos būdas. Tai dar naujas žmogaus mokslinis išradimas. Žmogus sugebėjo pritaikyti maistui užlaikyti kai kuriuos chemijos ir fizikos dėsnius, jis taip pat pastebėjo, kad kai kurie chemikalai ir radijacija kenkia sveikatai. Natūralus maisto paruošimas seniu stilium lieka dažnai patrauklesnis negu modernūs sintetiniai cheminis paruošimo būdas. Duona, dabar kepama iš perdėta išvalytų miltų, nustoja ne tik skonio, bet ir nemaža maistingumo. Tokia duona nelaukama geresniu produktu už senoviško stiliaus duoną.

Maistas, kuris paruošime ir užlaikyme nereikalauja chemijos ar fizikos naujų išradimų pritaikymo, mieliau perkamas šiame astro-atominiam amžiuje. Pasaulį žinomas skanėstas, turįs visus pagrindinius mityvos elementus, įskaitant gausius proteinus, yra natūralus, importuotas lenkiškas kumpis, šiame krašte parduvinėjamas trijose rūšyse: Krakus, Atalanta ir Tala. Visos jos geros ir skoningos. Jūs galite laikyti tai savo šaldytuvuose, visai nesirūpindami apie radijaciją ar atomų skaldymą. (Skib.).

H. W. FEMALE

TELEPHONE CLERKS
Major Retail Organization near Caldwell has immediate openings in its credit department for Telephone Clerks — Full or Part time. Previous credit investigation or authorization. Experience desirable. But not required. Must be high school Graduate. Excellent Company Benefits and working conditions. For Appointment call Mr. Roberts at 201 228-3300 — Monday Thru Friday — An Equal Opportunity Employer.

WOMEN
Light Factory Work Steady nice working conditions 40 hours work near home.
GLEN DESIGNS
31 Columbus Ave.
Englewood, N. J.
(201) 871-4221

FOOD PLANT WORKERS
UNITREE CORP. 812 Borden Rd. Cheektowaga, N.Y. — Applications are now being accepted for 2nd shift operations 4 PM to Midnight to start immediately. Pleasant surroundings. Apply 1-4 PM (Monday to Friday)

Exp. Operators on Singer machines. Section work on pants. Steady — Union Shop. Leeds Sportswear 101-09 Woodhaven Blvd. Ozone Park, N. Y. Call 847-9347.

EXP PRESSERS
Top salary for top men for good line steady nice working conditions. FIELD BROTHERS — 1114 Kings Highway Brooklyn Call 336-7500

ASSEMBLY WORKERS
No Experience Required Will Train Electronic Manufacturing
WHIPPANY ELECTRONICS
1275 Bloomfield Avenue Fairfield (Caldwell) N.J. (201) 228-2141

DISPLAY
FOR RENT—Ludlow, Vermont
Brand new A Frame, 1 bedroom & a loft, sleeps six. Near town, 3 mi. from lakes and golf course. Available from August to October. \$75.00 per week. Call 203-259-0986.

ALMA CLEANING MAINTENANCE
Venetian Blinds cleaned, floors waxed, carpets shampooed. Kitchen walls washed & stoves cleaned, traverse rod, chandeliers. Lights globe, mirrors, picture, range hoods installed. All work supervised Alma Cleaning. 34-10 Dureimer Ave. Call 654-4441.

NIPPES NURSERY FURNITURE
Complete stock of childrens furniture, High Chairs, Baby Carriages, Doll Carriages, Toys at Discount Prices. (516) MO5-0484. Open Fridays till 9 PM. 147 E. Main St. Bay Shore, L. I.

OUTSTANDING BUY RESTAURANT
Williamstown, Vt. 1½ ml. from New Eng. Thruway, 25 seating—can double, liv qtrs avail. Ideal for bus cpl. Must sell \$10,000. Write or call V. Masi, 94 Beckley St., Barre, Vt. (802) 476-4054 or (802) 476-4475.

Perku viso pasaulio ir JAV vartotus pašto ženklus "Commemoratives", nesužalotus ir nenumirkytus nuo voko popieriaus. Mažiausias kiekis turėtų būti bent 100 pašto ženklų. Dėl kainos tarsimės. — Petras Rašimas, 437 Kansas St., Lindenhurst, N. Y. 11757.

AUTOMOBILIŲ PATAISYMO ir NUDAŽYMO
reikalais kreipkitės į gerai patyrusius mechanikus, kurie sąžiningai atliks visus darbus.
Mantel & Doren, Inc.
83-12 Cooper Avenue
Glendale, N. Y. 11127
Tel. 894-4188

NEBŪK: PER DAUG APSIDRAUDŲS

SKAMBINK LITUI!

APDRAUDOS: NAMŲ, MAŠINŲ, GYVYBĖS, ATSAKOMYBĖS

LITAS TRAVEL & INSURANCE
94-10 JAMAICA AVENUE
WOODHAVEN, N.Y. 11421
(212)-847-5522

H. W. MALE

AIRCONDITIONING MECHANIC
Experienced with car only. Good working conditions salary open 40 hours plus. DUN-RITE 112 Fetherbed Lane Bronx N.Y.
Call 294-9413

MACHINE OPERATORS with mechanical ability. Starting at \$2.75 per hour — 1st, 2nd and 3rd shift 10% extra for 2nd and 3rd. Must speak read and write English. Has plenty of overtime. In Queens, N.Y. area, call (212) 639-8249.

Work near home Exp Auto Mechanics — Salary open on Renault & Peugeot excellent working conditions vac & fringe benefits Manhattan Imported Cars 284 North Main St., Hempstead L.I. 516-538-2888

VINYL Printers and Laminators — Color Mixers and Matchers must be experienced. Full benefits, new plant, good wages. All replies strictly confidential. Call or write: Mr. Manson, General Manager, 50 California Av. Paterson, N.J. (201) 684-1324

TRUCK MECHANICS
Several men for day and evening shifts. Must have a solid mechanical background. We offer a good starting wage and one of the best benefits programs in the area. Apply in person to our service manager. International Harvester Co. 61 North Beacon St. Allston, Mass. An Equal Opportunity Employer

EXP OPERATORS ON STREET DRESSES
Must do a complete garment. Steady work nice working conditions. TAILORED GIRL 307 West 38th Street N.Y.C. 11th Floor. Call — (212) LO 3-6577

Oil Burner Service Man - Heavy & light union shop country living with excellent conditions fringe benefits pension, welfare, paid vacation Mid Hudson Oil Co Poughkeepsie N.Y. Call 914-454-4000 An equal opportunity employer

MAN wanted to service customers in retail lumber yard. Knowledge of building materials needed. Salary based on experience, for interview call Narrowsburg Lumber Co., Inc. Shohola, Pa. — (717) 959-3772 or 959-3921 between 7:30 am & 5 pm.

EXP AUTO BODY FENDER MAN also **EXP WORKING FOREMAN** 5 day week good working conditions. Top pay. Call — (212) 588-1306

Foreman, wood working well established architectural woodwork shop needs exp foreman, able to lead & train men, lay out work. Good salary, benefits. For more information: C. M. Goodrich & Son Inc. P. O. Box 766 Pittsfield, Mass 01201. Phone: (413) 443-4785

MAINTENANCE MAN good permanent position open in leading Newark store general maintenance background desirable. 5 day 40 hr week excellent employee benefits. Salary commensurate with exp. — Call (201) MA 3-1705 between 10 AM - 4 PM.

UPHOLSTERER ALL AROUND
Cut and sew — age no barrier full or part time NICHOLS UPHOLSTERY 161 Main Street Port Lee N.J. Call 201-947-0909 947-0910

PAMID HAVEN REST HOME
Florence Cslk Prop.
N.J. State Approved
AGED & RETIRED MEN AND WOMEN
HOMELIKE AND COUNTRY ATMOSPHERE
Englishtown Road
Jamesburg
201-521-1194

ERNIE & RUDY'S TEXACO SERVICE STATION
Open 6 AM to Midnight Daily Complete Automotive Service and Road Service. 4 No Beverwyck Rd. Lake Hiawatha N.J. 201-334-6976

DELICIOUS COLDCUTS
Open 7 days We have the Finest of Coldcuts We cater for Parties
55 Hensico Road
Thornwood, N. Y.
Call (914) 769-9343

DELIVERIES ANYWHERE MAN WITH PANEL TRUCK
ALSO STATION WAGON
For Airport Service
Call 516-742-5105

SERVICE

BILLS AMOCO SERVICE CENTER
Open 7 days a week. We do general Auto Repairs and Towing Service. 179-01 Linden Blvd. St. Albans Queens
Call — JA 6-9547

RENT - A - TRAILER ERIBA CAMPING TRAILERS
\$65 a week — any car can pull our trailers. See them at 65 Street & Metropolitan Ave. Maspeth.
Call GL 6-1039

SOPHIES BEAUTY SALON
Open 5 days a week late nite Thurs and Fri — Latest styles in creative hair styling. We sell wigs and wigs — 90-22 Jamaica Ave Woodhaven. Call VI 6-9036

PARK RIDGE REST HOME
A Home Away from Home Good food rec room and TV Catholic Church in the Area 13 Broadway Park Ridge N.J. Call 201-391-7040

L & M CAR SERVICE DOOR TO DOOR ANYWHERE
24 Hour Service
Wedding Parties Airports Hospitals — Meter Rates
Call (212) 568-6000

FRED & ANGIES ITALIAN RESTAURANT
Open 6 day aweek, Good food — A family place. Come for Sunday Dinner.
221 Montauk Highway
West Sayville L. I.
(516) 589-8978

QUALITY WORK
Painting & Decorating Expert Paper hanging—Free estimates All work guaranteed.
Call 824-6531
Ask for Frank

REAL ESTATE
OUTSTANDING BUY
Attention Hunters & Fishermen 35 acres with brooks in upper Adirondacks. Asking price 2,500. Also smaller lots.
Saranac, N. Y. Call (518) 293-6607

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

Prailgintas vasarvietės sezonas KENNEBUNKPORT, MAINE
Pranciškonų vasarvietė Kennebunkport, Maine, pilnai veiks iki rugsėjo 1 d. — Darbo Dienos (Labor Day). Nuo rugpiūčio 17 dienos yra laisvų vietų. — Kreiptis: FRANCISCAN FATHERS
Kennebunkport, Maine 04046
Telef. (207) 967-2011

PIRMAUJANTI DESRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS
SCHALLER & WEBER
AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausias dešros Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užteikite — įsitikinsite!
9 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 9

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewood: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijs: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L.I.: 250-A Lark Field Rd. 516-757-0801

Franklin Sq., L.I.: 981 Hempstead Tpk. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Avenue — DE 5-1154
Poughkeepsie, N.Y.: 450 Main St. — 914-454-9070

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJENOS

Vienuošas GL 5-7068
 Spaustuvė GL 2-6916
 Redakcija GL 5-7281
 Administracija GL 2-2923

Kultūros židinio — Jaunimo centro žemės pašventinimo programa koncertas — vakarienis vyks rugsėjo 21, sekmadienį, 6 val. vak. St. Matthias auditorijoje, 58-15 Catalpa Ave., prie Myrtle Ave., Ridgewood, N. Y. Koncerto programą atliks solistė Aldona Stempuzienė.

Didžulis Lietuvos atsiminimų radijo piknikas, rengiamas New Jersey ir apylinkės lietuviams, įvyks rugsėjo 7, sekmadienį, Royal Gardens Parke, 99 E. Hazelwood Ave., Rahway, N. J. Organizuojamos didžiulės ekskursijos autobusais iš įvairių kolonijų. Pikniko - gegužinės išvakarėse Lietuvos atsiminimų radijas, vadovaujamas prof. dr. J. Stuko, pradeda 29-tuosius transliavimo metus.

Solistas Liudas Stukas pakviestas dainuoti Essex Opera teatre, Ne wJersey, Toscos pastatyme.

Pasaulio ir Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjunga prašo paraginti N. Y. apylinkės draugijos narius dalyvauti septintame Sąjungos suvažiavime rugpjūčio 30 - 31 Toronte, Kanadoje. Draugijos nariai prašomi lygiai viena savaitę prieš suvažiavimą gausiai dalyvauti visuotinais susirinkimais bendrai aptarti kalbamą reikalą. Susirinkimas įvyks rugpjūčio 23 d. 5 val. p. dr. A. Narvydo rezidencijoje: 409 Larkfield Rd., E. Northport, L. I., N. Y. 11731. Dr. A. Narvydas savo keliu kviečia gydytojus atvykti su svečiais į jo rengiamą pobūvį, kuris įvyks po susirinkimo.

Prof. dr. J. J. Stukas, Lietuvos atsiminimų radijo direktorius ir Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininkas, pasibaigus vyčių 56-tam seimui Newark, N. J., vyks į Cincinnati, Ohio, ir dalyvaus prekybos profesorių konferencijoje rugpjūčio 25-27.

Lietuvos atsiminimų tradicinis piknikas - gegužinė rugpjūčio 3 Franklin Square, L. I., buvo labai sėkmingas. Iškilnią lietuvaite išrinkta Audra Cencfeldaitė iš Union, N. J. Polkute konkursą laimėjo Stefanija Dreseris ir Jonas Marcinkevičius. Gražiausių gėlių dovana laimėjo Tesė Puodžiuvienė. Programą atliko "Rūtos" ansamblis, diriguojamas muz. A. Kačanausko.

Marijona Krasauskienė, sulaukusi 90 m. amžiaus ir gyvenusi Ozone Park, N. Y., ilgametė Darbininko skaitytoja, mirė liepos 31. Po gedulingų pamaldų Apreiškimo parapijos bažnyčioje, rugpjūčio 4 palaidota St. Charles kapinėse. Nuliūdime liko dvi dukros: Elena Zailsky ir Marion Anterio, 5 anikai ir 8 proanūkai. Laidotuvėmis rūpinosi Aromiskio šermentinė.

INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ DĖMESIUI

ALIAS skyrus susirinkimo vieta pakeista. Susirinkimas bus rugpjūčio 22, penktadienį, 7:30 v. v. White Horse restorante, 86-16 Jamaica Ave. Programoje — prof. S. Kolupailos skaidrės iš Lietuvos ir galutinis baltaus suplanavimas.

Rūta Ruzgaitė iš New Yorko mokytojų savaitės metu (rugsj. 17-24) Dainavoj praves vaikų užsiėmimus. Ruzgaitė šį pavasarį baigė kolegiją. Pagrindinė studijų šaka buvo prancūzų kalba ir literatūra. Vasarą praleido gilindama lituanistines žinias Fordhame. Rudenį tęs studijas ir sieks magistro laipsnio pedagogikoj. Mokyme ir auklėjime Ruzgaitė praktikos įgijo dirbdama ir su amerikiečiais ir su lietuviukais. Metus yra mokytojavusi amerikietiškam kasdieniniam daržely, du metus yra buvusi auklė dešimtmetės amerikietės. New Yorko šeštadieninėj mokykloj dirbo du metus su įvairaus amžiaus vaikais. Prieš kelis metus Ruzgaitė iliustravo pratimų sąsiuvinį "Lietuvių kalbos pratimai pirmam skyriui", kurį paruošė jos motina Elena Ruzgienė, New Yorko šeštadieninės mokyklos ilgametė mokytoja ir vedėja.

New Yorko atstovai JAV Kongrese Samuel S. Stratton, John J. Rooney, Martin B. McKneally, Seymour Halpern ir Charles E. Goddell yra Amerikos lietuvių kongreso garbės komiteto nariai. Tikimasi, kad kongrese dalyvaus nemažas skaičius New Yorko lietuvių organizacijų atstovų.

Eurotono plokštelių bendrovė New Yorke ką tik išleido dvi lietuviškas "cassette cartidges" aštuonių juostų, kurios tinka groti automobilyje arba namuose. Viena — akordeonisto Kazio Daubaro įrašymai, kita — New Yorko lietuvių vyrų okteto dainos. Ši bendrovė netrukus išleis ilgo grojimo plokštelę, įdainuotą Chicagos "Aidučių" ansamblio, kuriam vadovauja Alice Stephens.

Inž. Juozas Butkus, iš Woodhaveno, liepos mėn. buvo išvykęs atostogų į Bahamos salas.

Antanas Bendorius
Nuotr. R. Kisileliaus

Už a. a. Antano Bendoriaus vėlė gedulingos mišios su egzekvijomis bus laikomos tėvų pranciškonų koplyčioje, 680 Bushwock Ave., Brooklyn, N. Y. rugpjūčio 30, šeštadienį, 10 v. ryto. Velionies našlė ir vaikai kviečia draugus atsilankyti ir prisiminti jį savo maldose.

Elenos Vaitiekūnienės, Darbininko skaitytojos iš Brooklyn, N. Y., sūnus pulk. leit. Antanas Vaitiekūnas, tarnaujantis JAV oro karinėse pajėgose, vieniam metam išvyko į Korėją. Virginijos valstijoje liko žmona su penkiais vaikais. Pulkininko sesuo Emilija Bajor su vyrų neseniai 3 savaites lankė Europą. Jų duklė Patricia baigė N. Y. U. kolegiją ir ruošiasi mokytojauti. Sūnus Edvardas baigė Bishop Laughlin Memorial aukštesniąją mokyklą ir vyks studijuoti į Bradley universitetą, Peoria, Ill. E. Vaitiekūnienė visiem linki sėkmės.

Veronika Žaikienė, gyvenusi Edison, N. J., mirė rugpjūčio 14. Po gedulingų pamaldų šv. Petro ir Povelio bažnyčioje, Elizabeth, N. J., palaidota rugpjūčio 18. Gedulingas pamaldas atlaikė ir į kapines palydėjo velionies giminaičiai kun. A. Petruskas, Angelų Karalienės parapijos klebonas.

Lituanistika Fordhame

(atkelta iš 4 psl.)

ta. Jis kalbėjo apie metodus, kaip sudominti mūsų jaunąją kartą, kad ji domėtusi lietuvių kalba, papročiais ir kultūra. Jo draugiška šypsena, jo entuziazmas ir domėjimasis lietuviškais reikalais sukėlė studentų tarpe pasiryžimą dirbti ir aukotis tautos reikalams. Ne viena studentė, išklausiusi Tėvo Saulaičio paskaitos, pasiryžo mokytojauti šeštadieninėse mokyklose. Po paskaitos Tėv. Saulaitis išvyko į Europą, palikdamas mūmuse gilų įspūdį.

Ne visą laiką mes buvome užgulę ant knygų. Nepamiršome mes ir pasilinksinti. Kurso direktorius prof. A. Vasys suruošė mums iškylą prie Welsh ežero. Nors tą dieną ir lijo, bet visų nuotaika buvo puiki, ir mes maloniai praleidome laiką. Taip pat prof. A. Vasio bute suruoštas priėmimas mokytojams ir studentams praėjo su pakilia nuotaika. Visur ir visada skambėjo lietuviškos dainos. Net ir kitataučiai atėdavo pasiklausyti lietuviškų dainų.

Pagaliau atėjo rugpjūčio 8. Tai buvo diena susirūpinimo ir nerimo. Nerimome mes ne tiek dėl egzaminų, kiek dėl to, kad reikės skirtis. Norėjosi, kad kursai taip greit neužsibaigtų, kad mes galėtume toliau studijuoti ir išsinešti su savim į ateities gyvenimą gilesnę meilę savajai kalbai, kultūrai ir savajai tautai.

Rūta Ruzgaitė
Marytė Sandanavičiūtė
Kęstutis Sušinskas

Richard J. Hughes, New Jersey gubernatorius, Lietuvos vyčių 56 seimo, įvykstančio rugpjūčio 21-24 Newark, N. J., programa prisuntė seimo rengėjam sveikinimą, pasidžiaugdamas šios ir kitų lietuviškų organizacijų veikla.

Anicetas Simutis, Lietuvos general. konsulas New Yorke, Lietuvos vyčių seimo metu kalbės rugpjūčio 23, penktadienį, priešpiečių metu Robert Treat viešbuty, Newark, N. J. Tema: "Veikime vieningai ir ištikimybėje savo idealam".

Trys New Jersey miestų burmistrai sutiko dalyvauti seimo darbuose. Newarko burmistras Addonizio sutiko dalyvauti eilėje seimo įvykių, pasveikinti delegatus — žodžiu ir išskubinti sveikinimo plakata virš Newarko rotušės. Keany burmistras Healey ir Elizabeth burmistras Dunne sutiko dalyvauti seimo veiklos momentuose, vyksiančiuose jų miestuose.

Kun. V. Karalevičius, šv. Onos lietuvių parapijos administratorius, Jersey City, N. J., arkiv. T. Bolando įkardinuotas į Newarko arkivyskupiją.

Apie Joną Monkevičių - Mankų rašoma Elizabeth, N. J., "Daily Journal" dienraštyje, liepos 16 d. pirmam puslapy. JAV oro pajėgų majoras Mankus dirba Houston, Texas, erdvės tyrimų centre ir daug prisidėjo prie astronautų sėkmingo skrydžio į mėnulį. Mankus yra buvęs "Rūtos" ansamblio pirmininku.

MASPETHO ŽINIOS

Sugrįžus prel. J. Balkūniui iš Europos, į Europą išskrido kun. J. Pakalniškis. Su juo drauge iškeliavo ir kun. A. Račkauskas. Grįš apie rugpjūčio 21.

Rugpjūčio 8 mirė Marie Varnes — vaistininko Jono Varno žmona, mokytoja. Palaidota rugpjūčio 11.

Elenai Savičkienei padaryta abiejų akių operacija. Guli Jewish ligoninėje.

Maldininkų kelionė į Šiluvos koplyčią Washingtono organizuojama rugsėjo 7. Bilietas į abi puses tik 8 dol. vienam asmeniui. Autobusai išvyks 7 v. ryto ir grįš apie 10 val. vak. Juozas Kivyta, Darbininko skaitytojas, mirė liepos 16, palaidotas liepos 19.

Carol Ann Stanisaukas susituoks su Gerard J. Muller rugsėjo 13.

Joan E. Kabošis susituoks su C. Robert Catuoso rugsėjo 23.

Kiekvieną sekmadienį laikomos vakarinės mišios 5 val.

Maspeth, prie lietuvių bažnyčios, išnuomuojamas vyrui atskiras kambarys su galimybe naudotis virtuve. Tel. TW 4-1962.

Woodhavene, šalia parko, parduodamas 2 šeimų mūrinis namas. Butai 5 ir 6 kambarių. Dviejų automobilių garažas, atskiras įvažiavimas. Namą geram stovy, įrengti visi patogumai. Viršutinis aukštas tuščias. Dėl informacijų skambinti tel. VI 6-8213.

Williamsburg sekcijoje, 372 Hooper St. išnuomojamas butas iš 4 kambarių už labai prieinamą kainą. Kreiptis tel. SP 6-3843.

Ieškomas žmogus, kurs galėtų pabūvoti pas asmenį nuo 5 val. popiet iki 10 val. vak. Kreiptis 91-48 88th Rd., Woodhaven, N. Y. Tel. 843-3544.

Parduodami visi buvusios foto studijos įrankiai. Gera proga viską įsigyti už žemą kainą. Pardavimo priežastis: senas amžius ir nesveikata. Kreiptis: R. Kruch'as, 65-23 Grand Ave., Maspeth, N. Y. 11378.

Lietuvos vyčių 56 seimas jau čia pat

Šio vyčių seimo metu garbės nario titulas, aukščiausias organizacijoje pagerbimo ženklas, bus suteiktas **Onai M. Klemo**, ketvirtos laipsnio vytei, priklausančiai vyčių 90 kuopai, Kearny, N. J., nuo 1935 balandžio mėn. Ona per 34 metų laikotarpį yra veikliai pasireikšusi organizacijos gyvenime — kuopos, apskrities ir visos organizacijos apimtyje. Ėjo įvairias atsakomingas pareigas, 12 metų redagavo Kearny kuopos mėnesinį laikraštį, priklausė "Rūtos" ansambliui, puoselėjo lietuviškų šiaudinių papuošalų bei velykinių kiaušinių lietuviško marginimo meną, tuo sudominama ir plačias kitataučių mases.

1969 gruodžio 1 sueis 100 metų nuo Lietuvos vyčių organizacijos įsteigėjo **Mykolo Nor-**

kūno gimimo. Jis šią organizaciją įkūrė 1913 balandžio 27. Vyčių steigėjas bus pagerbtas baigiamojo seimo sesijoje, rugpjūčio 24, Robert Treat viešbuty. Kalbės Norkūno duklė dr. Phyllis Cimic, kuri ruošia plačią tėvo biografiją. Minėjimą praves Juozas Boley.

Seimas baigiamas rugpjūčio 24, sekmadienį, 6 val. vak. iškilmingu banketu Robert Treat viešbuty, Newark, N. J. **Žibuoklių seketas, vadovaujamas L. Stuko**, padainuos lietuviškų dainų.

Šis meno vienetas, sudarytas 1966, jau yra pasirodęs eilėje JAV vietovių ir Kanadoje bei įgrojęs plokštelę. Nenuostabu, kad seketeto pasisekimai vertinami ne tik lietuvių, bet ir kitataučių tarpe.

New Yorko - New Jersey L. V. Apskritis kviečia visus į

LIETUVOS VYČIŲ SEIMĄ

Rugpjūčio (Aug.) 21, 22, 23, 24, d.d., 1969 m.

Ketvirtadienį, Rugsj. 21 d. — 8:00 v. v.

SUSIPAŽINIMO VAKARAS — Šokiai ir vaišės

Liet. Katalikų Bendruomenės Centre, 6 Davis Ave., Kearny, N. J. Bilietas — \$4.00

Penktadienį, Rugsj. 22 d. — 8:00 v. v.

KONCERTAS — Programoje: "Rūtos" Ansamblis, vad. Alg. Kačanauskui, N. Y. Vyčių Sokių Grupė, vad. K. Visockaitės, Akt. Vitalis Žukauskas. Gros Gutauskų Orch.

Sv. Jurgio Draugijos Salėje, 180 New York Ave., Newark, N. J. Bilietas — \$3.00.

Šeštadienį, Rugsj. 23 d. — 9:00 v. v.

BALIUS — Gros Gene Mitchko Orchestras — Bilietas — \$3.00.

Robert Treat viešbutyje, 50 Park Pl. Newark, N. J.

Sekmadienį, Rugsj. 24 d. — 6:00 v. v.

BANKETAS — Programoje: "Žibuoklių" Sekstetas, vad. L. Stukui.

Robert Treat viešbutyje, 50 Park Pl., Newark, N. J. Vietos rezervuojamos — tel. (201) 289-6878.

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS

kviečia visuomenę į Metropolitan operos solistės

LILIJOS ŠUKYTĖS

KONCERTĄ

sekmadienį, rugsėjo 14 d.

TOWN HALL

123 WEST 43rd STREET
NEW YORK, N. Y.

Bilietų kainos 3, 4 ir 5 dol.; ložės — 7 dol. Visos vietos rezervuotos. Bilietus galima iš anksto įsigyti pas platintojus:

NEW YORK, N.Y. — Litas Travel Service, tel. 847-5522; Haven Realty, tel. VI 7-4477

GREAT NECK, L.I. — Irene Vilgalienė, tel. HU 2-6684

KEARNY - POINT PLEASANT, N.J. — Bronė Macijauskienė, tel. Kearny: 998-6797; Point Pleasant: 899-7506

PATERSON, N.J. — Antanas Gudonis, tel. SW 7-5299

Bilietų platinimo koordinatoriūs — Vincas Padvarietis, 87-40 127th St., Richmond Hill, N.Y. 11418 (tel. 847-5619). Bilietus galima užsisakyti ir paštu pas koordinatorių prisijunčiant atitinkamai sumai čekį "Lithuanian Radio Club" vardu ir sau adresuotą su pašto ženklu voka.

APREIŠKIMO PARAPIJOS PIKNIKAS

įvyks

August — Rugpjūčio 31

Franklin Square, L. I., N. Y.

Gros Joe Thomas orkestras

Durys atsidarys 1 val., šokiai prasidės 4 val. popiet

Gražus parkas, didžiulė naujai pastatyta salė, geras privažiavimas ir aikštė mašinoms statyti.

Autobusas išeis 1 val. nuo Apreiškimo bažnyčios; 1:30 — nuo Salmskų įstaigos Woodhavene. Nuo Jamaicaos traukinio paskutinės stoties iki pat pikniko aikštės autobusas atveža per 15 minučių.

PLATTDEUTSCHE PARK RESTAURANT
1132 Hempstead Turnpike, Franklin Square, L.I., N.Y.

Kviečiame parapiečius ir svečius dalyvauti.

Didžiulis, tradicinis

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIJO ir "RŪTOS" PIKNIKAS

įvyks

sekmadienį, rugsėjo (Sept.) 7

ROYAL GARDENS PARKE
990 E. Hazelwood Ave., Rahway, N. J.

Pikniko pradžia 1 val. p.p. • Programa 3 val. p.p. • Šokiai nuo 4 val. p.p. • Įėjimo auka \$2.00. • Šokimo kontestas, išlaimėjimai, ir kiti įvairumai, lietuviškų valgių bufetas • Velks Darbininko spaudos kioskas • Piknikas įvyks bet kokiam orui esant! Visus maloniai kviečiame!

Dr. J. J. STUKAS, Dir.

(Pikniko išvakarėse, pradėdami 29-tieji transliavimo metai)